

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1
ДИНАР
1952

ГОДИНА
XXIV
БРОЈ
878
26. X 1968.

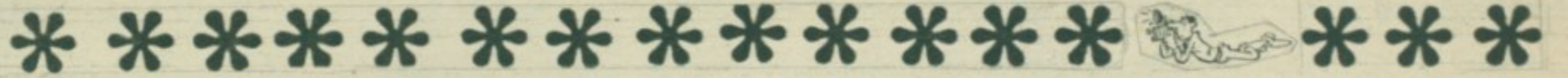
ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

КАО
ИЗ
ТОПА

СТРАНА 23.

ДОГОДИЛО СЕ...

ПАЗИ СНИМА СЕ. Два великана француског филма Жан Габен и Луј де Финес први пут су се срели у филму „Тетовирани“, који се ових дана снима у Француској. И поред поодмаклих година Жан Габен је, навукао дрес и боксерске рукавице и кренуо у напад на нешто млађег противника, познатог комичара Луја де Финеса. Они се боре, како им и приличи, један снагом а други лукавством.

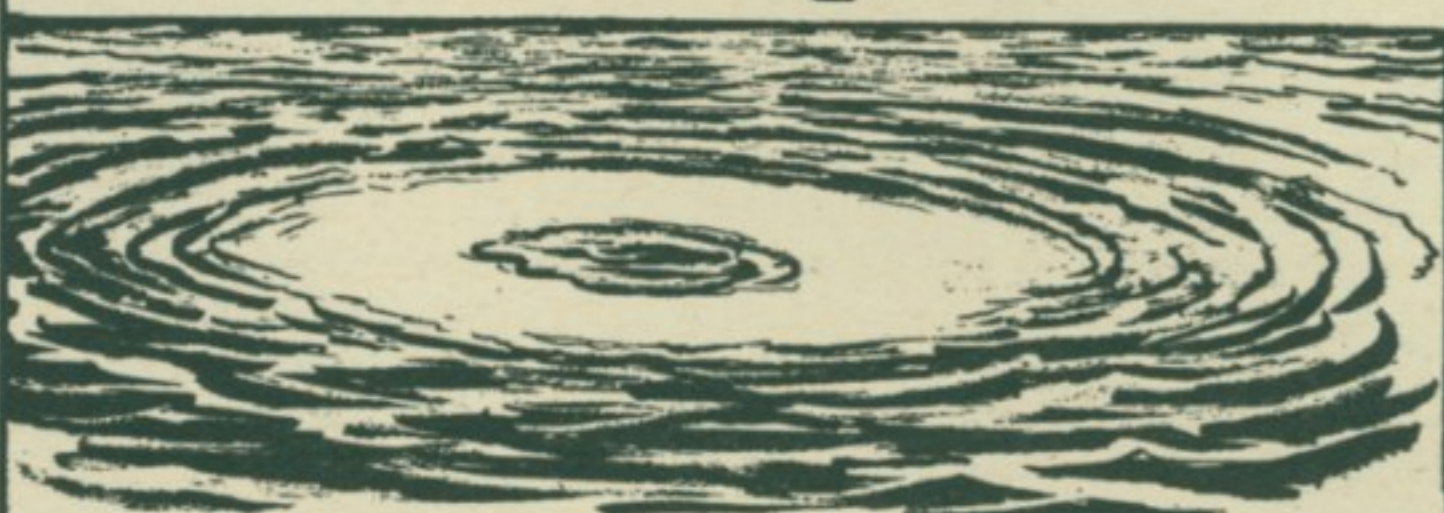
НЕРАЗДВОЈНЕ. И боа се може припитомити! Играчица Дела Монте сваке вечери у једном лондонском варијетеу изводи тачку са својом пријатељицом боом. Гледаоцима се диже коса на глави. После представе играчица носи змију у свој стан где је и снимљена ова фотографија. Она није једина која има необичну домаћу животињу. На западу се све чешће уместо пса или мачке држе крокодили, змије, па чак и лавови.

Ripley's

Веровалци или не!

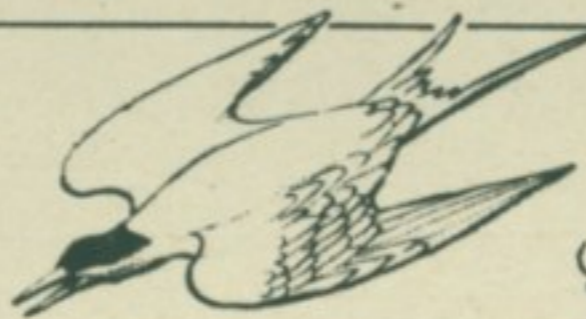
ДЕВОЈКЕ

ИЗ КОНГОАНСКОГ ПЛЕМЕНА МУРУНДИ ОБАВИЈАЈУ ОКО НОГУ СТОТИНЕ МЕТРА КАНАПА ЈЕР СУ ПРЕМА ТАМОШЊИМ СХВАТАЊИМА **ДЕБЕЛЕ НОГЕ** ОБЕЛЕЖЈЕ ЛЕПОТЕ.

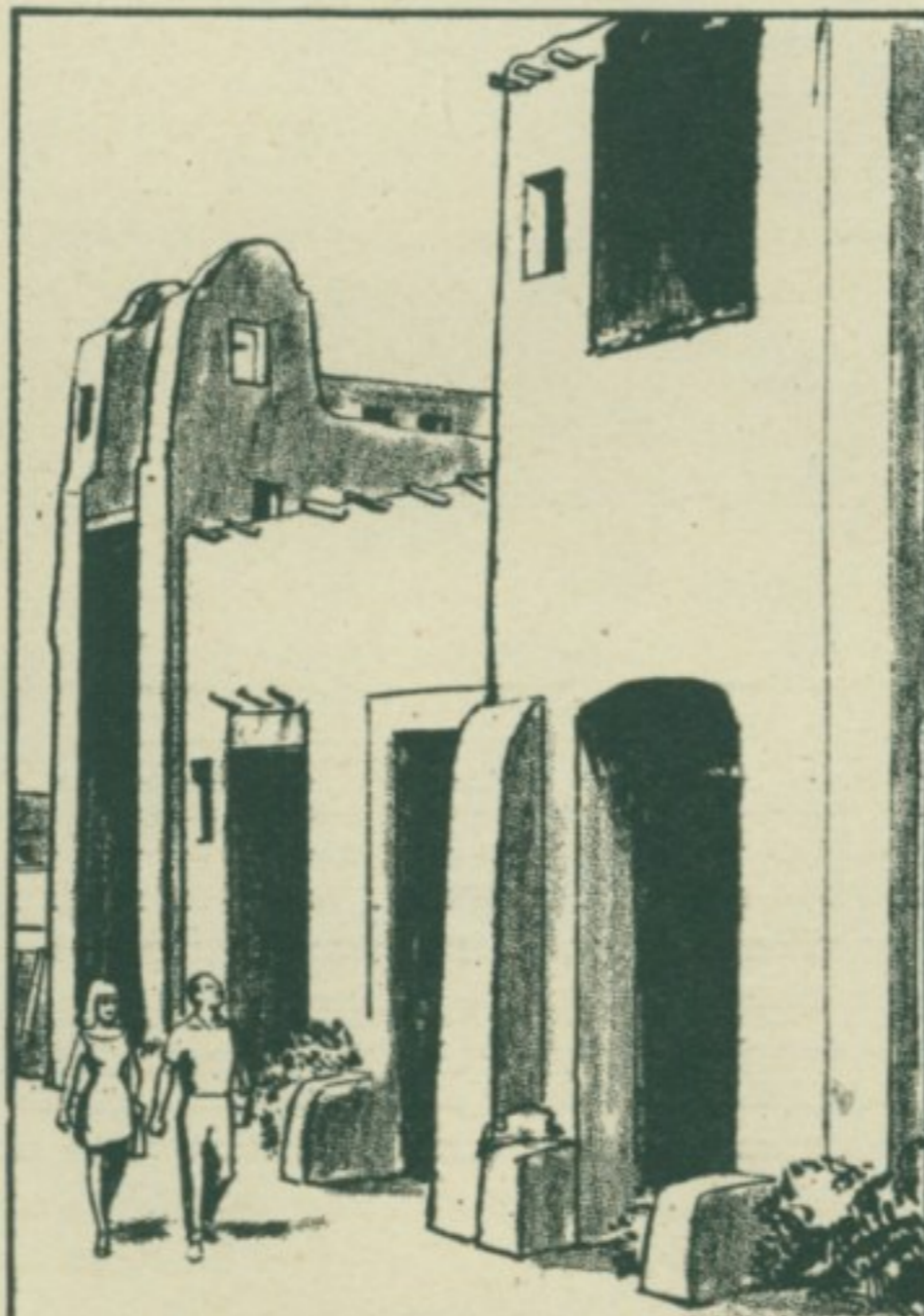
СЛАДАК КРУГ

На морској пучини испред Италијанског града Таранта избија извор слатке воде која се шири по површини мора у облику белих прстенова.

АРКТИЧКА БРЕГУНИЦА

ПРСТЕНОВАНА 5. ЈУЛА 1955. У МУРМАНСКУ, УХВАЊЕНА ЈЕ 15. МАЈА 1956. У ФРИМАНТЛУ (АУСТРАЛИЈА) ПОСЛЕ 7000 ПРЕЛЕТЕНИХ КИЛОМЕТРА.

УМЕТНИЧКИ МУЗЕЈ

У САНТА ФЕУ (НОВИ МЕКСИКО) ИМА ЈЕДНУ ФАСАДУ КОПИРАНУ СА ЈЕДНЕ ЦРКВЕ У ЛАГУНИ (Н. МЕКСИКО), ДРУГУ КОЈА ЛИЧИ НА ДЕА ТОРЊА У АКОМИ, БАЛКОМ КОПИРАН СА ЦРКВЕ САН ФЕЛИПЕ У ПУЕБЛУ И ПРЕДВОРЈЕ ИЗРАЂЕНО ПРЕМА ЦРКВАМА ПЕКОС И АКОМА.

ВЕЧИТИ МЛАДОЖЕЊА

ФРАНЦ ГРИЛПАРЦЕР (1791-1872) АУСТРИЈСКИ НАЦИОНАЛНИ ПЕСНИК, НИКАД СЕ НИЈЕ ОЖЕНИО МАДА ЈЕ 50 ГОДИНА БИО ВЕРЕН СА КАТИ ФРЕЛИХ. ВЕНЧАЊЕ ЈЕ УТВРЂИВАНО 50 ПУТА, АЛИ ЈЕ УВЕК ОДАГАНО ЗБОГ СВАЂЕ ВЕРЕНИКА.

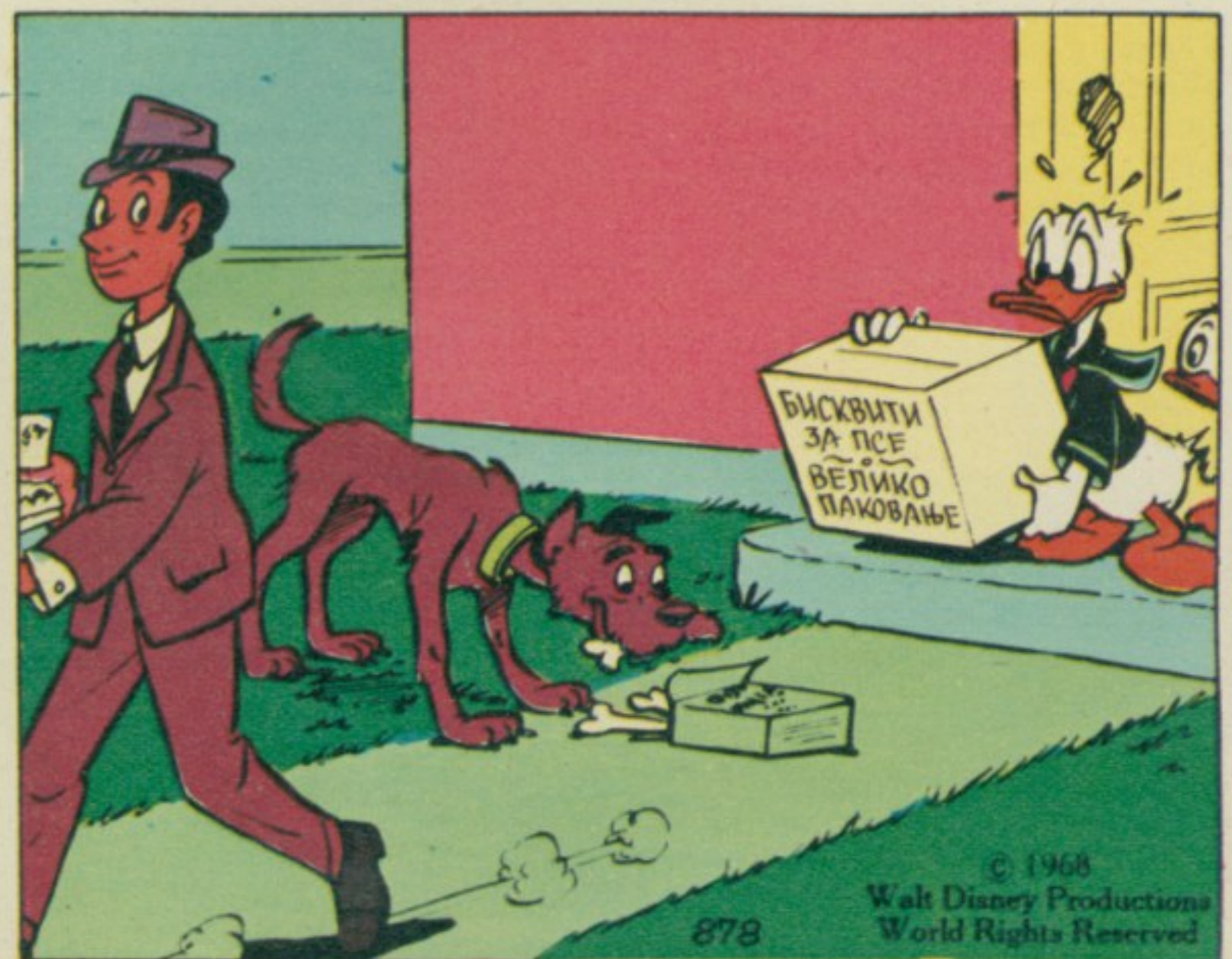
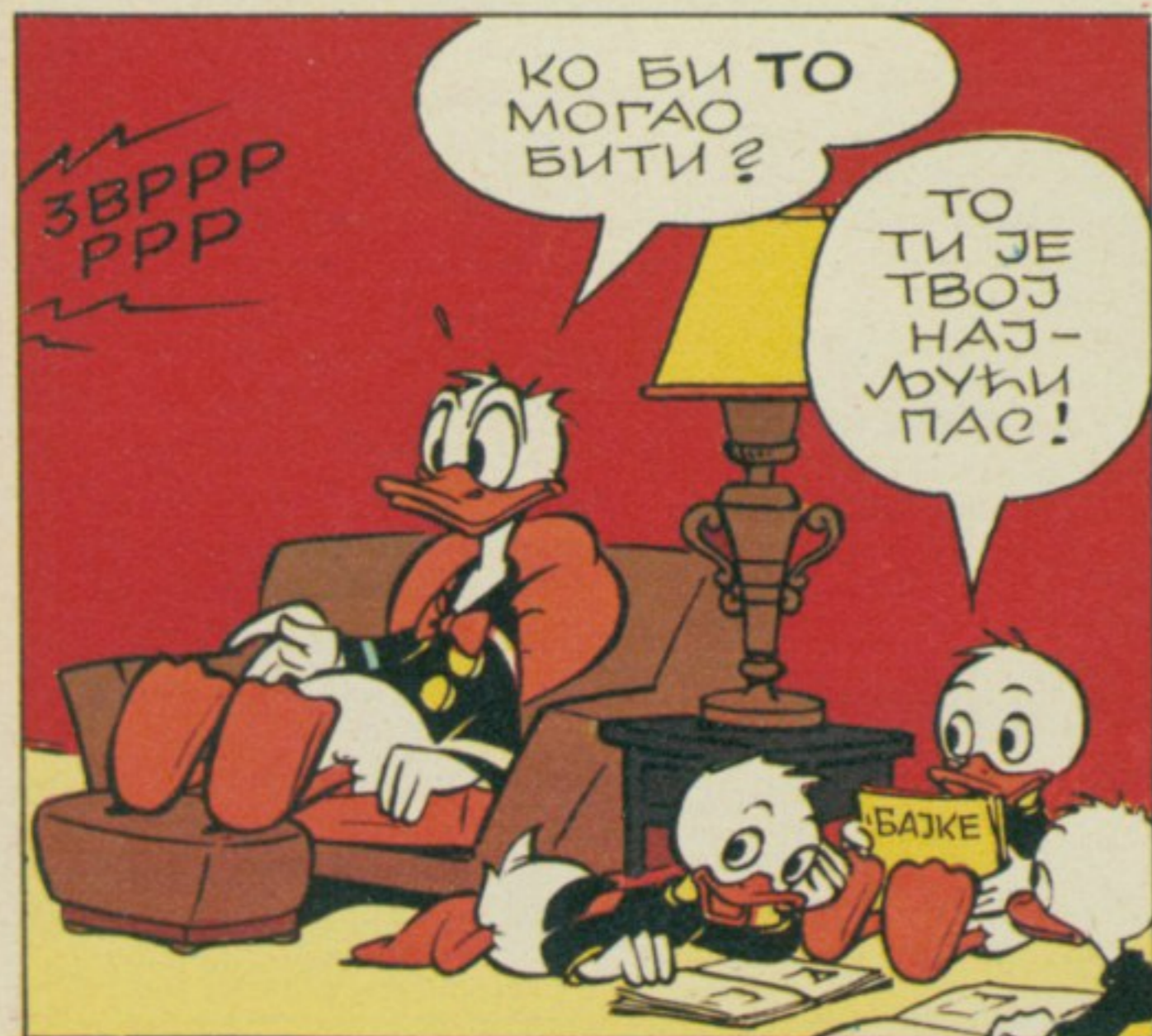
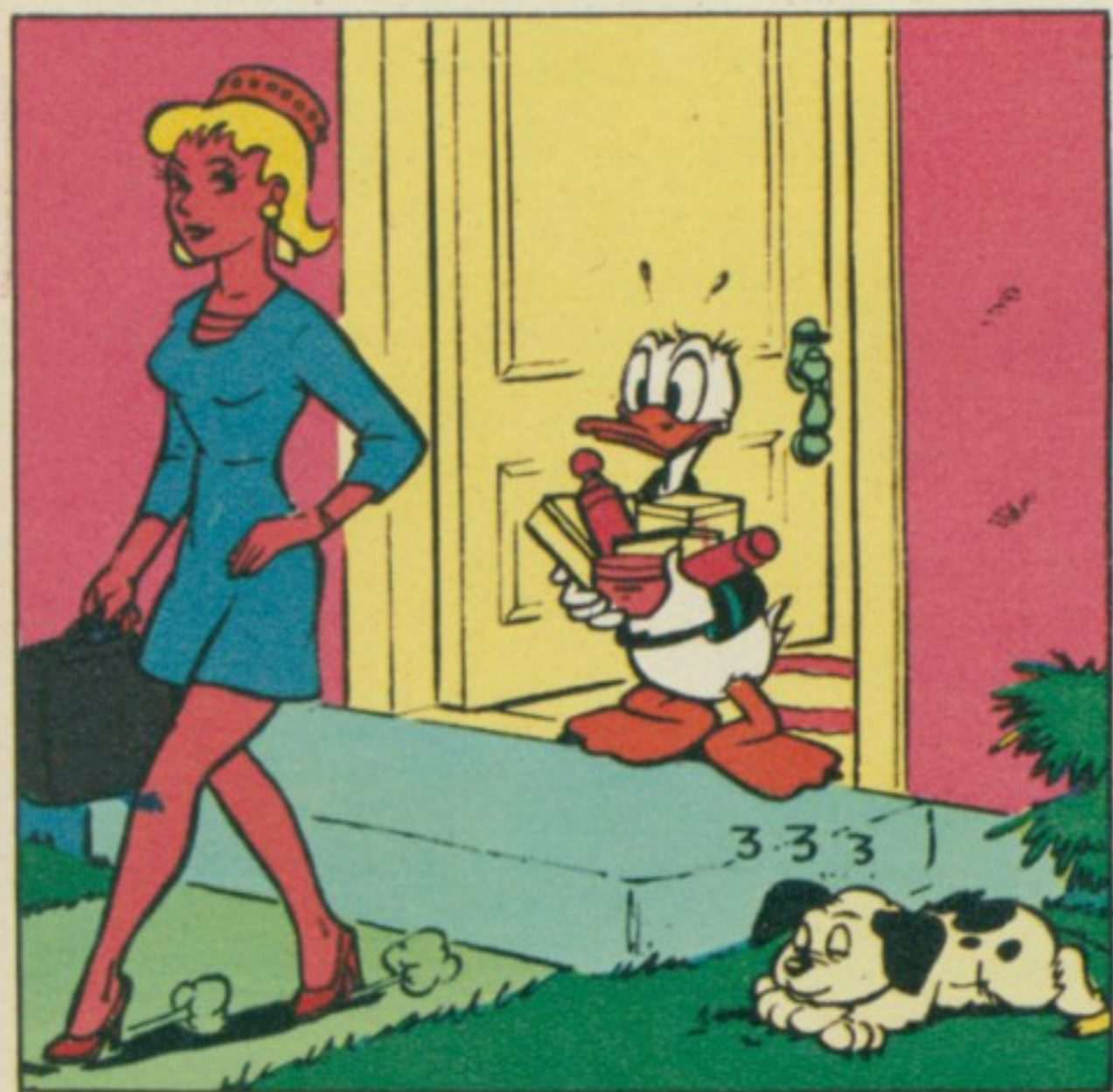
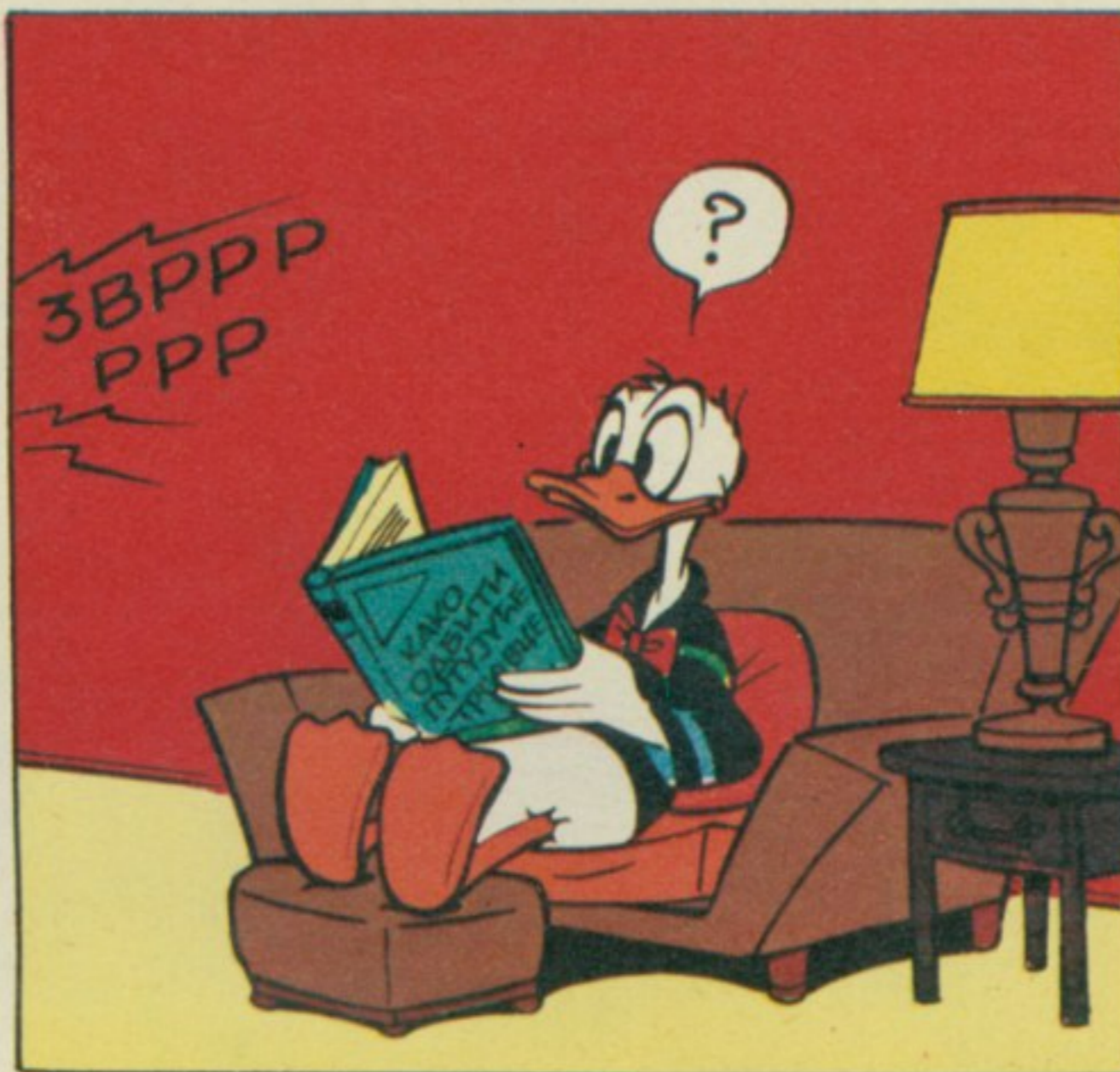

ГУШТЕР ГЕКО

ДОБИО ЈЕ ОВАЈ НАЗИВ ЗАТО ШТО СТАЛНО ИСПУШТА ЗВУК КОЈИ СЛИЧНО ЗВУЧИ.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

КАРАТЕ

СНАГА ГОЛЕ РУКЕ

Верујете ли да ударцем голе руке човек може да пресеке рог бика? И то да не буде неки шампион изузетне снаге, већ обично људско створење као ви и ја. Наравно, да се при том не служи никаквим мађионичарским триком.

Одмах да вам кажемо: може. Такав човек постоји и зове се Масатацу Ојама. Овај на изглед сасвим обичан Јапанац, у нечему се ипак разликује од других људи: он је врхунски мајстор каратеа, спорта који је до пре неколико година био готово непознат код нас иако је међу народима Далеког истока распрострањен већ више од десет векова. Истина, у облику који се знатно разликује од данашњег. Јер, некада је карате имао за циљ да очврсне тело и припреми га за услове суровог живота. У седамнаестом веку народ Окинаве, једног од острва у Тихом океану, служио се њиме да пружи отпор освајачима. Пошто су били покорени и није им било дозвољено ношење оружја, преостало им је само да вежбањем учине своју руку смртоносном. Окупатори су често налазили своје војнике мртве, али су узалуд на њиховим телима тражили трагове мача.

Било је то дело „празне руке“, како би се могла пренести јапанска реч карате.

Пробуђена снага

Данас карате спада у спортске борачке вештине као што су бокс, рвање или мачевање. И овде је циљ да се, у оквиру утврђених правила, избегне противников напад, а истовремено изведе свој. Такмичари обучени у кимона најпре се поклоне један другоме, а затим боре на дрвеној површини у облику квадрата чија страна има осам метара. Судије контролишу да ли се борци придржавају правила и, наравно, одлучују о победнику.

Па ипак, карате се умногоме разликује од других борачких спортова. То је у првом реду вештина самоодбране. Иако извежбани каратиста може једним ударцем као од шале да разбије десетак наслаганих цигала, њега од првог тренутка уче да ту снагу у такмичењу никада до краја не употреби. Он сме само да дотакне небрањено место противника, али замах руке или ноге никако не сме да се претвори у ударац. Ако се деси да ка-

ДЕЛИЈА САМОУВЕРЕНО КРЕНУ ПРЕМА ЖГОЉАВОМ ФРАНЦУЗУ. БОЉЕ ДА НИЈЕ: ИДУЋЕГ ТРЕНУТКА ЛЕЖАО ЈЕ У ПРАШИНИ

ДИРЕКТНИ УДАРАЦ СПОЉНИМ БРИДОМ ДЛАНА

ратиста и ван спортске дворане буде приморан да се послужи својом вештином, он и тада то чини само да би се одбранио.

Да би се објаснило откуда потиче готово несхватљива снага коју имају карате-борци, често се наводи један случај који је забележен и у науци. Неки човек сатима је висно изнад понора, обешен само о прст своје руке. Док се борио да спасе живот, његова свест била је усредсређена једино на то да никако не сме да олабави прст. Наравно, он тиме није повећао своју снагу, али ју је потпуно искористио. Јер, утврђено је, човек у обичном животу користи само мали део

укупне снаге свог организма. Чак и онда када нам се чини да смо до крајњих граница оптеретили мишиће, употребити смо у ствари мање од половине њихових могућности. Тек кад се нађемо у опасности или доживимо какво велико узбуђење постајемо способни да учинимо „натчовечански“ напор. А то се управо догодило и с овим несрећником, који ни за шта на свету у нормалним приликама не би могао да понови свој подвиг.

Та драгоцену усредсређеност свести на један једини напор, која, као што смо видели, представља главни услов да и обичан смртник постигне нешто што на први

поглед изгледа невероватно, може да се постигне дуготрајним вежбањем и тада се „натприродна“ снага може употребити у сваком, а не само изузетном тренутку. Када се томе дода и брзина, којом снага треба да се испољи, приближавамо се решењу загонетке како Масатацу Ојама успева оно са ровима.

Где ударати?

Али, карате није само спорт којим се стиче снага, или тачније способност да се она потпуно искористи. То је вештина борбе у

којој се треба одбранили од противникових удараца, али у исто време треба покушати и да му се задају. Зато се мора знати која су места на телу нарочито осетљива. Руком или ногом један такмичар може да „удари“ свог противника ма где, али увек се тежи да буду погођене такозване „виталне тачке“. Само на предњем делу тела има их око педесет, а најважније су: предњи део лобање, корен носа, адамова јабучица, језичне кости и руб грудне кости. Свом снагом изведен ударац извежбаног каратисте у неку од ових тачака значио би смрт. И један и други борац, дакле, имају опасно оружје у својим рукама, али они су научили да га на свом противнику никада не употребе. Зато су правила у каратеу веома строга: ако за време борбе такмичар покуша јаче да удари противника, судија га одмах искључује из борбе.

Као што се може ударити у сваки део тела, и ударац се може извести на било који начин, свеједно да ли руком, ногом или главом. Природно, рука је на првом месту. Зависно од њеног положаја, у каратеу су најчешћи ударци челом песнице (сеи-кен), дном песнице (кен-цуи), спољашњим делом песнице (уракен), надланицом отворене шаке (хаишу), спољним бридом длана (шудо), врховима скупљених прстију (вашиде) и ударац лактом (емпи). Као што видите сваки од њих има своје јапанско име и она су прихваћена у целом свету, баш као што су изрази у фудбалу, позајмљени из Енглеске, постојби не тог спорта, постали међународни.

Неко ће упитати: а зашто каратисти уче нешто што у спорту коме су се посветили неће никад употребити? Па, казали смо да је то вештина која нам првенствено служи да се одбранимо од некога ко нас напада. Али, и овде важи старо правило да је напад најбоља одбрана. Физички слабији човек у сукобу са знатно јачим противником не би могао да издржи ако би једино настојао да избегне његове ударце. Управо му карате пружа прилику да насилника онемогући, при чему је дужан да јачину и врсту својих удараца тачно прилагоди опасности у којој се нашао. Ударце прво усмерава на мање осетљиве тачке нападача, а тек касније, ако буде морао, на оне

БОРБА НА РУБУ МОСТА — ПРИЛИКА ДА СЕ ИСПОЉИ СПОСОБНОСТ БАЛАНСИРАЊА

које могу да изазову несвестицу или повреду.

Витези доброг срца

Да би се савладала ова необична вештина, која је као и чудо дошла у Америку и Европу из Јапана, потребне су године и године марљивог и упорног вежбања. Зато се за карате опредељују људи јаке воље, искрено привржени спорту, а они који желе да на брзину науче нешто што ће им послужити да тероришу своју околину не могу да успеју. Овде се ништа не може постићи за кратко време. Уз то напори који се улажу исувише су велики за све оне који нису спремни на одрицање. Карате тражи велику самодисциплину и моћ самосавлађивања, јер како би се иначе човек из дана у дан излагао напорним вежбањима без неке видне невоље. Других тајни за успех нема, како међу необавештенима лако хватају корена приче о тобоже магијским особинама каратиста.

Месецима се у спортској сали вежба само неколико покрета да би се тело привикло да их готово аутоматски учини када је то потребно. Упоредо са физичким променама, каратиста доживљава и психичке. Када једном постане прави каратеборац, моћи ће савршено да управља својим покретима, стећи ће способност да на сваки противников покрет реагује на најбољи начин, да чува виталне тачке свог тела, а да у исти мах открива и напада противнике.

Током свих тих припрема и вежби у клубовима се обавља одабирање. Неки не

успевају да сачувају одушевљење које их је довело на ова места и врата вежбаоништа заувек остају за њима. Али зато они који су остали, чију вољу ништа није ослабило, који су у један леп и користан спорт уложили заиста спортско поштење, никада неће зажалити због избора који су учинили. Ако су били слаби, исправили су неправду коју им је природа учинила; ако су били снажни, открили су нове и додатне резерве снаге у себи.

И једни и други стекли су и учврстили велику врлину човекову: да буде господар своје снаге и воље.

Они никада неће злоупотребити моћ „празне руке“.

Карате у Југославији

Негде 1963. године почели су да ничу карате-клубови и у нашој земљи. О томе како је овај спорт доспео код нас постоји необична али, кажу, истинита прича. Један наш земљак покушавао је у Паризу да пронађе лек за своју парализовану руку. Ишао је од лекара до лекара, али кад ништа није помогло, одлучио је да послуша једног специјалисту који му је саветовао да почне да се бави неким спортом. Тада је у Француску управо стигао карате и наш човек се одлучио за јапанску вештину. Наставио је да вежба по повратку у Београд и — да не дужимо — руку је излечио, а уз пут заинтересовао за карате велику групу својих пријатеља.

Било како било, данас у нашој земљи постоји око три десет клубова, углавном у центрима појединих републи-

ка. У Београду су најбројнији Универзитетски и онај који ради у оквиру Спортског друштва „Партизан“.

Иако ни издалека не уживају славу и популарност фудбалера, кошаркаша и друге спортске сабраће, наши каратисти су за непуних шест година превалили прве и најважније кораке. Вештина којој су се посветили, по чепа је да стиче присталице и углед који стварно и заслужује.

Прича нашег шампиона

Ове године организован је и први југословенски шампионат у каратеу. Имао сам прилике да разговарам са победником доктором Илијом Јоргом. Шампион већ својим изгледом потврђује оно што смо сазнали о каратеу: сувоњав, омален, готово дечачког лица, млади лекар ипак није имао дораслог противника међу такмичарима из целе земље. Посматрам га и размишљам како би неки силицеја, онако, из задовољства, могао на улици или у тролејбусу да покуша да га намерно муне и готово почиње да ми бива жао — силицеје.

Питао сам нашег првака како је почео да се бави овим спортом.

— Пре седам година, на мору, група наших младића задиркивала је једног Француза и његову девојку, а кад је човек покушао да протестује, приђе му један делија из друштва, очигледно у жељи да га „среди“. Нама, који смо се ту затекли беше непријатно нарочито кад странац риђи неки жгољавко, поче да узмиче и нешто објашњава. Понављао је реч „карате“. Или није знао о чему је реч, или је био претерано самоуверен тек наш чова крену напред, али боље да није. Француз га ногом тако опаучи да се јунак простре колико је дуг, а био је прилично дуг. И ето... Помислио сам шта би било да сам се ја нашао у кожи тог странца и ко би онда одлетео у прашину...

Др Јорга је са својим братом Владимиром и новинарем Петром Бурићем недавно објавио врло укусно опремљену и богато илустровану књигу „Карате“. Ако желите да сазнате све појединости о овој занимливој и корисној борачкој вештини, потражите је у књижари, или од издавача, београдске „Спортске књиге“.

Један од писаца је садашњи југословенски шампион, а њему се, свакако, може веровати.

Предраг Милићевић

ВАШАР СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

ТРГОВИНА И ЉУБАВ. — Египћанин Калифах Мина има пет трговина воћем и поврћем. Мина је пронашао пет девојака и свакој од њих дао је бесплатно у најам по једну радњу уз обећање да ће се оженити оном од њих која за одређено време буде извукла из те радње највећу зарату. И док девојке раде, Мина чека резултате експеримента — да би спојио љубав и корист.

НУМЕРИСАНА ДЕЦА. — У италијанском морском купалишту Чезенатику овога лета родитељи нису морали да стрепе да ће им се деца изгубити. При уласку на плажу свако дете испод шест година обавезно је добијало металну наруквизицу с бројем кабине коју би тог дана изнајмили његови родитељи. На тај начин свако дете које би се изгубило одмах је могло бити враћено.

ИЗЛИШНА ПОМОЋ. — Мотоциклиста Џон Редклиф из Манчестера позвао је усред ноћи једну радионицу и затражио да му хитно пошаљу механичара јер му се на путу покварило возило. Али, пре него што је механичар кренуо телефон је поново зазвонио. Редклиф је јављао да му помоћ неће бити више потребна. Разлог једноставан: док је он први пут телефонирао, неко је већ стигао да му украде мотоцикл.

КАПЕТАН Кејт

ПРЕЈТ ЈЕ НА ОБАЛИ НАШЛА НЕКОЛИКО
СВОЈИХ МОРНАРА КОЈИ СУ УСПЕЛИ ДА
УМАКНУ ДОН КАРЛОСУ...

УСКРОРО ЂЕМО
СТИЌИ У СЕЛО,
СЕЊОРИТА!

ДОН КАРЛОС
НИЈЕ МОГАО
ЗА ОВО
КРАТКО ВРЕМЕ
ДА ОСЛОБОДИ
СВОЈ БРОД!

АКО ЈЕ ИПАК
УСПЕО...
ОНДА
ИМА МАЛО
ИЗГЛЕДА ДА
ЂЕМО УСПЕТИ!

ДОН КАРЛОСЕ,
ЗАР НЕЂЕМО ПОЋИ
У ПОТЕРУ ЗА
ОДБЕГЛИМ
АМЕРИКАЊЦИМА?

НЕ...
СВЕ ДОК НЕ
ИЗВУЧЕМО
БРОД ИЗ
ПЛИЊАКА!

А ЗА ЊИХ НЕ БРИНИ!
ОВО ЈЕ НАША ЗЕМЉА!
КУДА ВИ МОГЛИ ОТИЌИ?
САМО НА СВОЈ БРОД...
А И ЗА ТО САМ СЕ ЈА
ПОБРИЊУО!

БРЗО!
МОРАМО СЕ
УКРЌАТИ И...

КАПЕТАНЕ!
„ПЕСМА ВЕТРА“...

...НА ЊОЈ СУ ДОН КАРЛОСОВИ СТРАЖАРИ!

МАЈСТОРИ

НЕКО ВУПРАЉА

КАД СУ СТАНОВНИЦИМА МАРКИСКИХ ОСТРА ЗАБРАНИЛИ ДА ШАРАЈУ СВОЈУ КОЖУ, ОНИ СУ ОВУ УМЕТНОСТ ПРЕНЕЛИ НА ПЛАТНО И ДРВО

На Маркиским острвима у далекој Полинезији тетовирање је вековима било и одећа и украс. Одећа јер су мушкарци у овом топлом поднебљу од одећа имали само комад ланеног платна око бедара док су им остали делови тела од главе до пете били обучени у — цртеже. Жене су, међутим, поред сукњице носиле и кратке огртаче па су стога код њих били истетовирани само уста, уши, мишице и ноге.

Маркиска острва су архипелаг Полинезије и налазе се у средњем делу Тихог океана. Заузимају површину од 1274 квадратна километра коју насељава око 3250 становника, од тога ше десетак Европљана.

ХРАБРИЈИ СУ ШАРЕНИЈИ

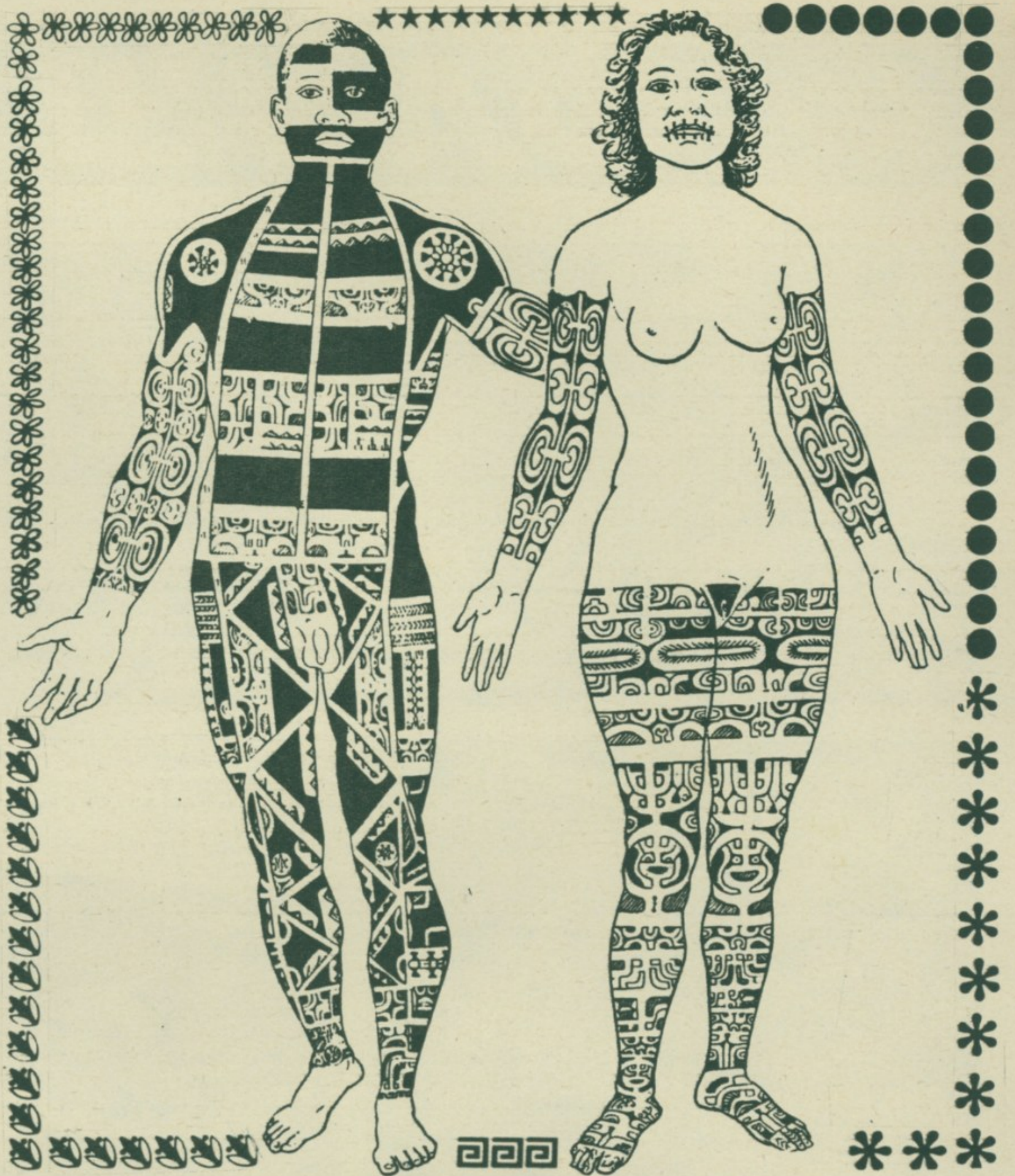
Мада је „операција“ тетовирања веома болна, одувек су они са мање шара завидели онима на чијем телу није било готово ниједне тачке која није истетовирана. Међу становницима Полинезије постоји необична легенда о пореклу овог обичаја. „Једном Хаматекее, врховни господар неба, сретне бога Ту веома нерасположеног. — Зашто си тако тужан? — упита га Хематекее. — Напустила ме је девојка коју волим — одговори му Ту. — Ако желиш да је повратиш, улешај своје тело шарама. Толико ћеш се променити да те она неће препознати, мислиће да си неки други бог и вратиће ти се. — Добро, почни одмах да ме тетовираш — пристаде Ту и постаде тако леп да су све девојке хтеле да пођу за њега. Кад је то видела, његова девој-

ка пожурила је да му се врати“.

И од тог времена сви су желели да се тетовирају. Тако је разлог тетовирања становника Маркиских острва био и остао јасан: постати што лепши. Младић који није био тетовиран није могао да нађе девојку за женидбу. Сви, осим деце, имали су бар понеки цртеж на себи. Пошто је шарање тела било врло болно, они мање храбри су се задовољавали смо најнужнијим. За време тетовирања „пацијента“ су држали помоћници „уметника“ а он је нарочитим чекићем лупкао по чешљу од рибе кости чији су зупци били натопљени у течност сличну мастилу коју су домороци добијали од чађи и коре једне врсте ораха. Течност је продирала у кожу тетовираног и остављала неизбрисиве трагове.

ИСТИНСКИ УМЕТНИЦИ

Људе који су се бавили тетовирањем њихови саплеменици нису узалуд веома ценили. Они су били уметници. За шаре су одабирали разне мотиве, ликове богова и друго. Цртежи тамноплаве боје на мркој кожи били су тако лепи да су Европљани кад су стигли на ова далека острва били задивљени. Ево шта о томе каже руски морепловац Крузенштерн: „Кад дођу у младичко доба, домороци острва Нука Хива украшавају тела тетовирањем и то са таквим савршенством какво нигде дотада нисам видео. То је право сликарство: цртежи се састоје од различитих ликова, симбола. Тетовирање се врши лаким боцањем по кожи све док

НА ОСТРВИМА ДАЛЕКЕ ПОЛИНЕЗИЈЕ ТЕТОВИРАЊЕ ЈЕ У ИСТО ВРЕМЕ ПРЕДСТАВЉАЛО И ОДЕЋУ И УКРАС. НА СЛИЦИ ЧОВЕК И ЖЕНА ЧИЈА СУ ТЕЛА ИСТЕТОВИРАНА. ПОСЛЕДЊИ ИСТЕТОВИРАНИ ЧОВЕК СА МАРКИСКИХ ОСТРВА УМРО ЈЕ 1956. ГОДИНЕ

не потече крв, затим се у кожу утрљава црна боја која се временом постепено мења у тамноплаву...“ Уметници који се баве овим послом имају стан и храну за време док обављају своје дело. Исто то је важило и за њихове помоћнике који су имали задатак да забављају тетовиране да би лакше подносили бол“.

Један немачки лекар који је посетио острва крајем XIX века забележио је 28 главних места на телу на којима су се најчешће налазили цртежи.

ОСТАЛА ЈЕ САМО ЛЕГЕНДА

Међутим, тетовирање се није свидело мисионарима који су дошли на острва. Они су, држећи се вере коју су донели из Европе, 1863. године забранили тетовирање. Мало помало домороци су престали да се украшавају цртежима по телу тако да већ 1886. године занат тетовирања није више постојао на архипелагу; 1921. године постојало је само око стотину особа чија су тетовирана тела сведочила о

постојању ове уметности, а 1956. умро је последњи од шест истетовираних домороца са острва Уа Хука.

Остале су само приче и она древна легенда. Стари домороци их сада препричавају својим унуцима. Ево неке од њих: рука која није била истетовирана није могла да узме „попон“, колач направљен од брашна хлебног дрвета, из исте зделе из које узима истетовирана рука. Истетовирани човек није могао да једе заједно са особом која то није била, као што ни девојка није могла да се уда за нететовираног човека, или човек цео истетовиран да једе у друштву са оним скромно украшеним.

Данашњи становници Маркиских острва су, баш као и њихови преци, уметници у вајању и резбарењу у дрвету, камену, костима и шкољкама примитивним алатом, са посебним цртежима за сваки предмет. Већина скулптура које су израдили домороци Маркиских острва налазе се данас у познатим светским музејима. Поменимо само неке: Музеј у Хонолулуу, у Масачусетсу, Британски музеј у Лондо-

ну, Музеј човека у Паризу и други.

А ДАНАС?

Осим дрвета домороци као материјал за обраду употребљавају и окамењену вулканску лаву и кости.

Уметници који резбаре кости, набављају их из два веома чудна извора: узимају кости предака и кости жртава крвне освете и то само надлактицу или бутну кост а затим је резбаре зубом острвског пацова. Очињаци дивљег вепра и зуби уљешура су драгоцени материјал за прављење наушница.

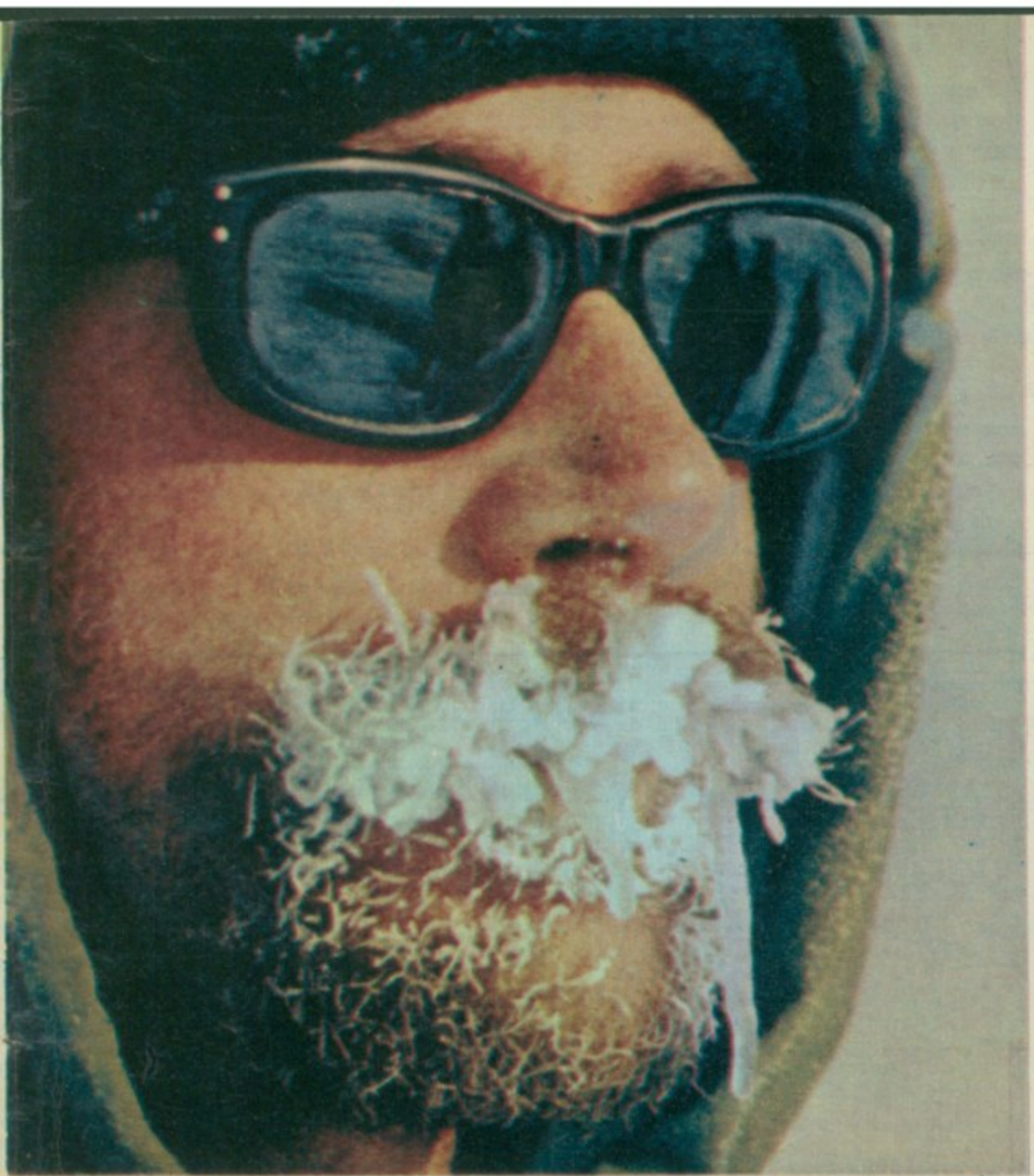
Уметници у прављењу предмета од корњачиног оклопа нарочито су цењени, а њихови предмети били су намењени искључиво за стан поглавице племена.

Уметничко украшавање ланеног платна најтраженије је на острву Фату Ива. Овим послом баве се искључиво жене и домороци називају овај занат „тапом“. За украшавање ланеног платна жене се користе оним истим мотивима као некад мајстори тетовирања, а цртају помоћу „аутоу“, раствора једне врсте лијане. **Ж.П.БЕС**

Dan
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

НА ПОЛАРНОЈ ХЛАДНОЋИ ДАХ СЕ БУКВАЛНО МРЗНЕ

МЕТЕОРОЛОЗИ ЧЕСТО НАЗИВАЈУ АРКТИК ВЕЛИКОМ ФАБРИКОМ ХЛАДНОЋЕ

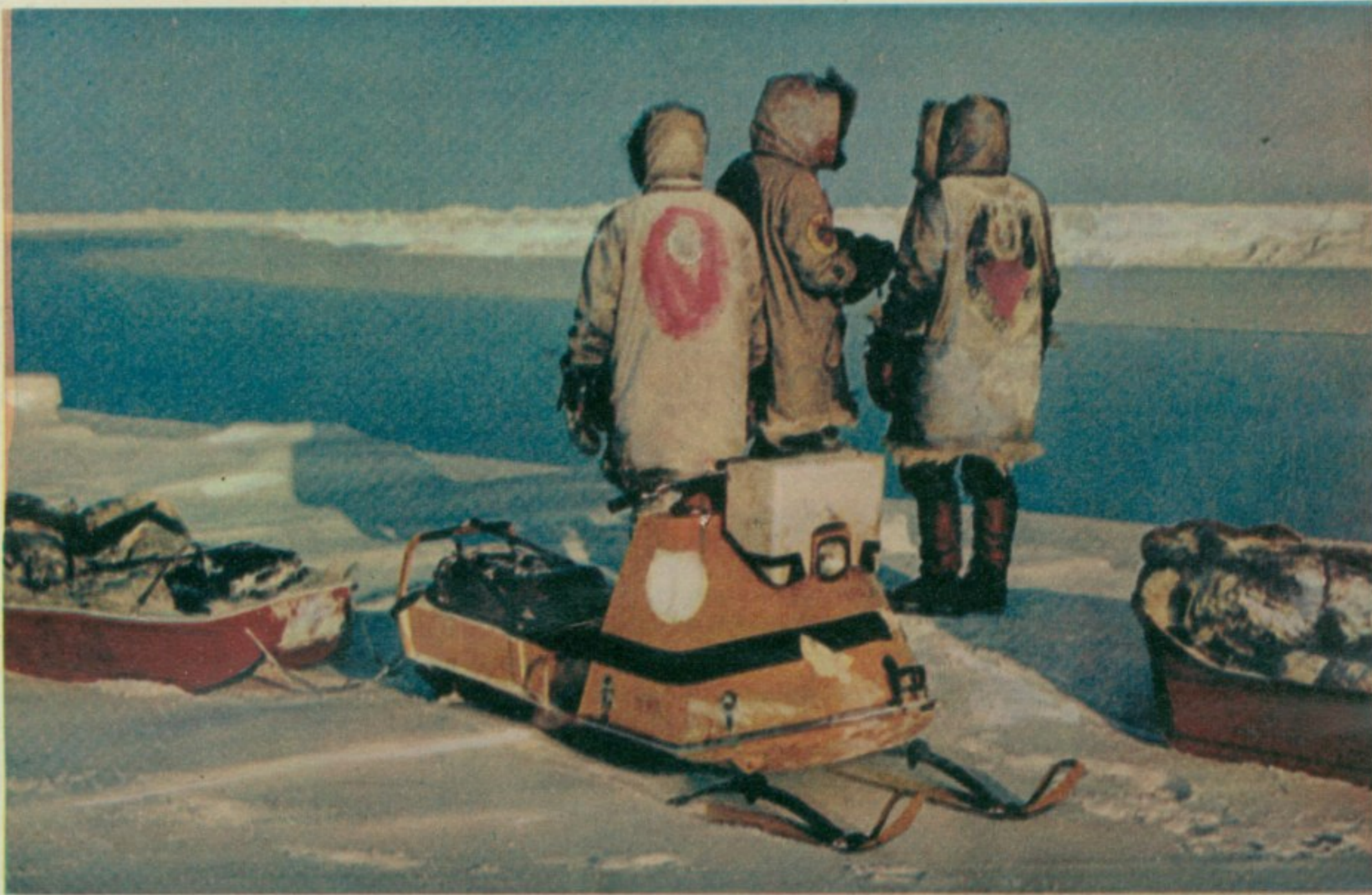
На метеоролошким бродовима, пловећим леденим сантама претвореним у научне станице, на пустим острвима, чак и у непосредној близини Пола, метеоролози из свих земаља света без престанка скупљају податке о временским приликама: мере температуру ваздуха и воде, брзину ветра, проучавају облаке. Јер, извештаји и прогнозе о времену које сваког дана слушамо преко радија, тражимо у листовима, ишчекујемо на телевизији зависе од података који стижу са севера. „Средња и јужна Европа налазе се под утицајем хладних ваздушних струја из поларних области“ — често чујемо.

Од свих научника који прате временске прилике у арктичким областима најусам-

љенији су норвешки метеоролози на острву Јан Мајен у Северном леденом мору који раде под најтежим околностима. Глечерско острво Јан Мајен лежи између Гренланда, Исланда и Шпицбершких острва. Бродом се до овог острва може доћи само за време два летња месеца. Због магле и сталних орканских ветрова слетање авиона и хеликоптера увек је скопчано са ризиком. Метеоролошка станица на Јан Мајену, једна од првих на Арктику, редовно шаље своје радио-извештаје још од 1912. године.

На пустом острву живи свега пет особа, пет метеоролога који су истовремено и особље Јан Мајен радио-станице. Сем маховина и лишавја на острву ништа друго не расте. На северној страни

КУХИЊА ВРЕМЕНА НА КРАЈУ СВЕТА

САОНИЦЕ ВУКУ ТЕГЉАЧИ С ГУСЕНИЦАМА

ЈЕДИНА ВЕЗА СА СВЕТОМ СУ АВИОНИ: ОНИ ДОНОСЕ ХРАНУ И ПОШТУ

острва диже се 2.300 метара висок Беренберг, један од ретких поларних вулкана. Вулканска прашина ношећа јаким ветровима продире и кроз најмању пукотину и покрива прозорска окна сивим, непрозирним „завесама“. И шкрипи под зубима уз сваки залагај.

Бродови који плове овим водама не пропуштају вести са острва: Радио-Јан Мајен... Радио-Јан Мајен. Два

наест часова по гриничком времену... Ветар североисточни, скреће према северу. Јачина: седам бофора, појачава се... Температура: један кома пет Целзијусових степени... видљивост нула... барометарски притисак 742... влажност ваздуха: 92 процента... Извештај важи за три следећа часа. Поново се јављамо у 15 часова... Крај!

Ведро време без ветра готово је непознато на Јану.

И због тога морепловци одахну када ово острво оставе иза себе. Промене у температури на овом острву су нагле и велике: за свега три часа температура може да опадне за десет степени. Разлог за овакве „ћуди“ времена: крај западне обале протиче ледена поларна струја, а поред источне — топла Голфска. Због тога се овај крај и назива „кухињом времена.“

БЕЗ ПЕЋИ НА НАФТУ ЖИВОТ НА ОВОЈ ГЕОГРАФСКОЈ ШИРИНИ БИО БИ НЕМОГУЋ

Најживописнија имена у Сједињеним Америчким Државама имају места на Дивљем западу. Док је у Европи порекло имена некога места врло често мрачно, изгубљено у прохујалим вековима, у Америци, младој земљи, позната је историја име на готово сваке области. На Дивљем западу имена места представљају живе споменике пионирима, истраживачима и војницима који су освајали ове далеке области.

Али, и на америчком западу постоје стара имена којима је тешко одредити порекло. То су области у којима су живели староседеоци Америке — Индијанци: Вишита, Тукумари, Аризона, Тексас, Арканзас, Мисури, Мисисипи, Харон, Дакота, Јума... Ова имена јасно говоре о свом старом индијанском пореклу. Новија индијанска имена углавном се односе на велике поглавице које познаје цео свет: Кочиз и Церонимо.

Подсетимо се да су први колонизатори били Шпанци и због тога многе планине, реке и равнице Дивљег запада носе шпанска имена: Сан Антонио, Ларедо, Чимарон, Рио Гранде...

Затим, ту су имена која су областима дали амерички освајачи и која подсећају на најславније међу њима: Остин у Тексасу, Хјустон такође у Тексасу, Браунсвил који подсећа на мајора Јакоба Брауна, палог у борби са Мексиканцима, Цексонвил, Стефанвил, Цонсон Сити.

СЕДЛАЊЕ ДИВЉИХ КОЊА

Најзанимљивија су имена која се односе на неке доживљаје пионира Дивљег запада: Буфало, Ентילוуп (Антилопа), Ретлснејк Геп

(Звечаркина пукотина). — Планине су често добијале имена која описују њихов изглед: Елефантс Легс (Сло нове ноге), Мјул Ирс Пикс (Врхови мазгине уши).

Дедменс Флет (Висораван мртвог човека) добила је име по једној борби између америчких колонизатора и Индијанаца. Имена Крипл Крик (Богалев поток), Скелетон Меса (Висораван скелета) и Скал Вели (Долина лобања) сама причају о свом пореклу и није потребно објашњавати их као ни имена Плеже Вели (Долина задовољства), Свитвотер (Слатка вода), Пич Спрингс (Бресквино врело) или Парадајз (Рај).

Имена на Дивљем западу много дугују и каубојима: Спер (Врх стреле), и Бронко односе се на догађаје из њиховог живота. (Бронко је шпанска реч и значи дивљи коњ, а место је добило име по томе што се у њему одржавао родео — свечаности на којима су каубоји јачали и седлали дивље коње)

Не недостају ни имена која се односе на чувене разбојнике Дивљег запада: Хорстиф Кросинг и Хорстиф Бејн (Раскршће коњокрадице и Склониште коњокрадице) подсећају на чувеног коњокрадицу Дејвиса. Недалеко одатле налази се и позната Стаза коњокрадица која је водила од Утаха до Мексика. На Дејвисовом ранчу чували су се украдени коњи које су затим продавали на југу.

Занимљива је прича о томе како је један поток добио име Рио дела Пипа. — Док је с једним другом бежао од Индијанаца, неки каубој је хтео да се застави на обалама овог потока да би подигао лулу која му је испала. Пошто су каубоји успели да побегну

и поред овог задржавања, поток је добио име Река луле.

КРАЈ ПОБЕСНЕЛОГ СТАДА

Интересантна је и историја Висоравни побеснелог стада, која се налази у Тексасу између стрмина Белог Кањона, а завршава на југу изнад дубоког амбиса. Каубоји који су путовали Мекензијевом стазом овде су се заустављали да преноће, заједно са стоком. Године 1889. када висораван још није била добила своје име, дошао је ту стари одгајивач стоке по имену Севјер. У току ноћи у његово стадо ушло је неколико крава једног ранчера који је живео у близини. Ранчер је захтевао од Севјера да одмах потражи и издвоји

његова говеда. Севјер је одговорио да ће то учинити сутрадан, када се стадо најде и одмори. Ранчер му тада запрети да ће се осветити.

Севјер није озбиљно схватио претњу и наставио је пут. Усред ноћи, међутим, док је стадо спавало дубоким сном, одједном су се зачули револверски хици. Животиње су скочиле и, луле од страха, надале се у бесомучан трк. Преко хиљаду двеста животиња сручило се у провалију пошто су претходно изгазиле каубоје који су узалуд покушавали да их зауставе. Севјер се одмах досетио ко је виновник ове несреће и окрутно се осветио. Ухватио је ранчера, везао га коњу за реп и бичем ошинуо коња који се у бесном галопу стропоштао у провалију.

Легенда каже да још данас стока више не може да зааноћи на Висоравни: тачно у поноћ појављује се из

провалије стадо и руши све пред собом. Један каубој бујне маште клео се да стоку тобоже гони дух убијеног ранчера.

УПОРНИ ИСТРАЖИВАЧ

Али, има и веселих прича. Почетком прошлог века на Дивљем западу ницали су бројни рудници у којима су најупорнији авантуристи покушавали да пронађу злато и друге племените метале.

Јануара 1877. године један усамљени истраживач, неки Едвард Скифелин, с муком се пробијао кроз врлети Великог кањона тражећи златну жицу. И он, као и остали трагачи, био је опседнут златном прозницом.

После узалудног лутања Великим кањоном Скифелин се придружно групи Хуалапаи Индијанаца који су за рачун америчке војске истраживали територију Апача у југоисточном делу Аризоне. Сваког јутра Скифелин је полазио да испитује терен и сваке вечери враћао се празних шака, на опште весеље свих војника. Један наредник у шали му је казао да би било боље да се остави узалудног трагања за златом јер ће, уместо злата наћи овој надгробни камен.

Али, срећа је била наклонена упорном Скифелину. Једнога дана лутајући по камењару, наишао је на реку. Ставио је у воду своје сито и на дну угледао велико сребрно прумење. Та сребрна жица постала је један од најбогатијих рудника тога краја. Скифелин му је, сећајући се наредникове шале, дао име Томбстон (Надгробни камен). На томе месту никао је град који се и данас тако зове.

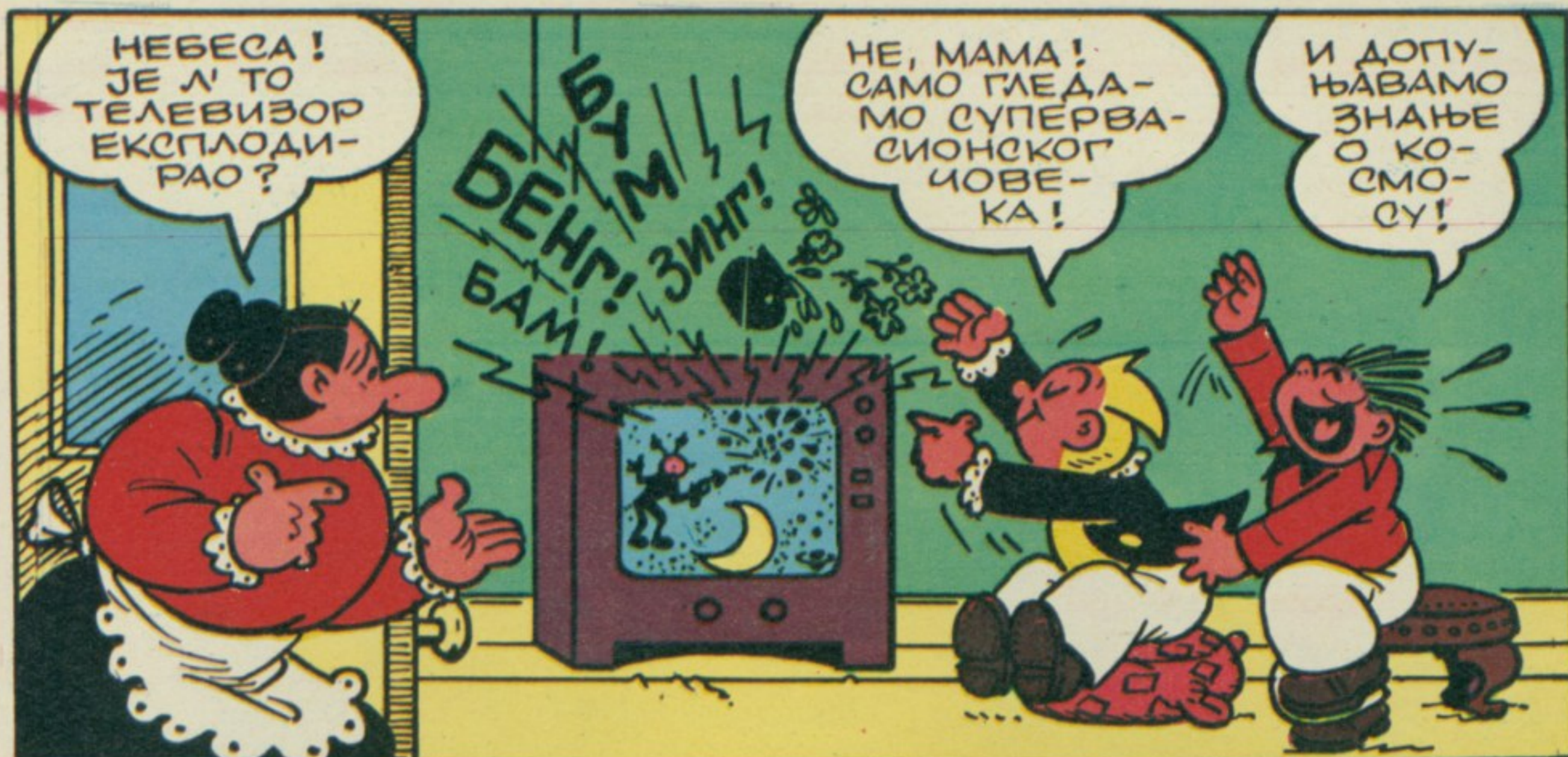
Б. Д.

ИСТРАЖИВАЧА ЈЕ УХВАТИЛА ЗЛАТНА ГРОЗНИЦА. НАРЕДНИК МУ ЈЕ САВЕТОВАО ДА ОДУСТАНЕ ОД УЗАЛУДНОГ ТРАГАЊА

Бум и Бум

JOE MUSIAL

ОРУЖЈЕ ПРОТИВ ОРУЖЈА

ПАЉБА ПО ТЕНКУ

Какав тенк има највише изгледа да остане победник на бојном пољу? Данас је то питање око којег ломе копља највећи тенковски стручњаци у свету. Да ли су то „окопне копнене крстарице“ какви су најновији тешки тенкови совјетске производње Т-62 који се спорије крећу, или

су то средњи тенкови као што је Т-55 или, можда, мали, лаки тенкови?

По свему судећи, преовладаће средњи тенкови тежине од 35 до 50 тона. Бржи су и покретљивији што значи да су способнији за сваки маневар, добро су наоружани а, с обзиром на релативност

заштите, и дебљина челичног оклопа им је довољна.

ЧЕМУ ДАТИ ПРЕДНОСТ

Затим се још постављају питања чему на тенку дати предност: брзини, дебљини оклопа или калибру топа. и

какав облик дати куполи? Треба ли уопште толику важност придавати претерано дебелом оклопу кад се зна да модерна противтенковска оружја пробијају сваки оклоп. То онда значи само сувишно оптерећење које би ишло науштрб јачине топа и повећања брзине тенка. Француски војни стручњаци, на пример, изричито траже баш брзе тенкове са снажним мотором а тањим оклопом. Насупрот њима, британски желе дебљи оклоп и снажан топ, па макар се тенк и спорије крећао.

За савремени тенк веома је важан и облик куполе. Совјети су, рекло би се, куполу код својих тенкова Т-54 и Т-62 приближили најидеалнијој. За најбољу се сматра она купола тенка којој противничка граната може да нанесе ударац само под углом од 30 степени.

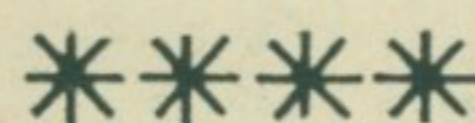
Оно што посебно оставља утисак јесте чињеница да данашњи тенкови велике борбене моћи извршавају разноврсне задатке с веома малим посадама — са свега

четири до пет људи. У односу на пешадију где на једном митраљезу има готово исто толико војника колико на једном тенку, или артиљерију где на топу већег калибра има људи готово колико на два тенка, то представља велику уштеду, јер се у тенку налази и топ, обично још и три митраљеза, две радио-станице и сложени покретачки механизам... Лако је на основу тога закључити да је ратна „продуктивност“ једног тенка веома велика.

Па ипак, човек у тенку је оно што највише доприноси моћи машинерије без обзира колико она била технички усавршена. Јер и вешто искоришћеним слабијим тенком могућно је победити лоше употребљен јачи тенк.

ОПАСНИ ПРОТИВНИЦИ

Али, иако су данашња ратна искуства потврдила да управо тенкови могу да одлуче исход битке и да је њихов масовни напад тешко зауставити, ипак су они, и

поред све своје моћи — и заустављиви и уништивни. Пре свега, посада у тенку је у приличној мери слепа — видокруг јој је ограничен. А то је најслабија тачка овог покретног оклопљеног цина. Један храбар и добро увежбан пешак једном мином из ручног бадача (1) може да заустави или запали тенк.

Али не треба мислити да је борба с противничким тенковима препуштена само пешадији и њиховим ручним бачачима. Највећи непријатељи тенкова су авиони (2) са својим бомбама и ракетним пројектилима. Ту су и противтенковски топови (3) велике пробојне и разорне моћи, затим разноврсне нагазне и магнетне мине (4). За тенкове су често самоходни топови и противнички тенкови (5) несавладива препрека.

У новије време, у борби против тенкова посебан значај имају разни вођени ракетни пројектили (6). Ти пројектили имају знатну предност у односу на топове. Док нишанџија на топу мора да да све од себе у тре-

нутку кад се испљује хитац и ако тада погрешни више не може да исправи грешку — код противтенковских вођених ракета нишанџија почиње да нишани — тек кад је испљивање обављено! Јер, он управља пројектилом до самог циља. То му омогућава мали командни уређај и веома танка дугачка жица коју пројектили вуку за собом и преко које се шаљу електрични импулси — команде за скретање горе-доле, лево или десно.

Неке вођене противтенковске ракете гађају тенк на даљини и до 4.000 метара. На врху им се налази бојева глава с количином снажног експлозива довољном да пробије оклоп и најтежих тенкова. Већ постоје ракете које могу да пробију оклопе дебеле и до 600 мм (више од пола метра), а тенкова са тако дебелим оклопом никада неће бити!

РАКЕТЕ ПРОТИВ ТЕНКА

Данас готово свака индустријски развијена земља настоји да армију опреми

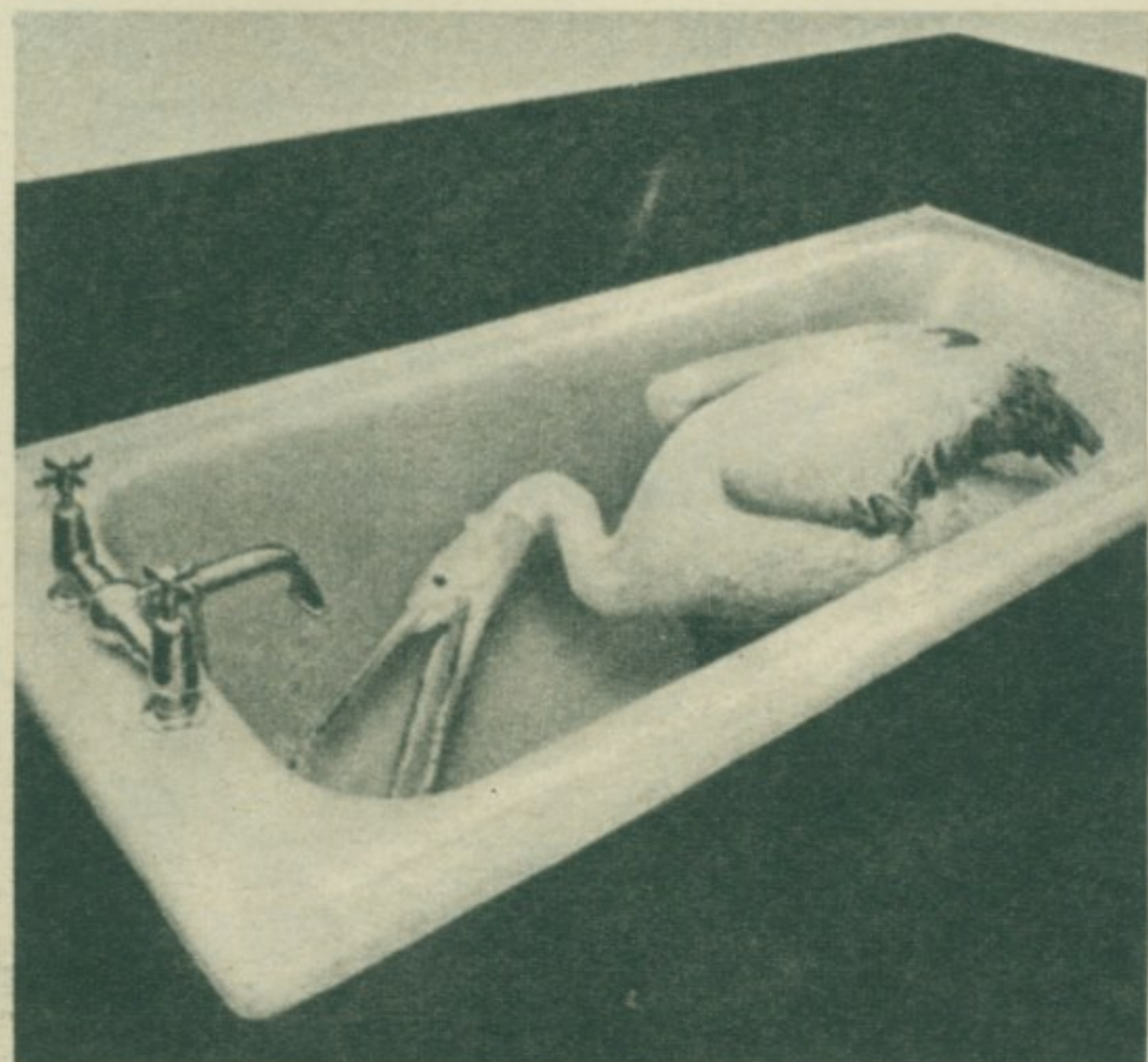
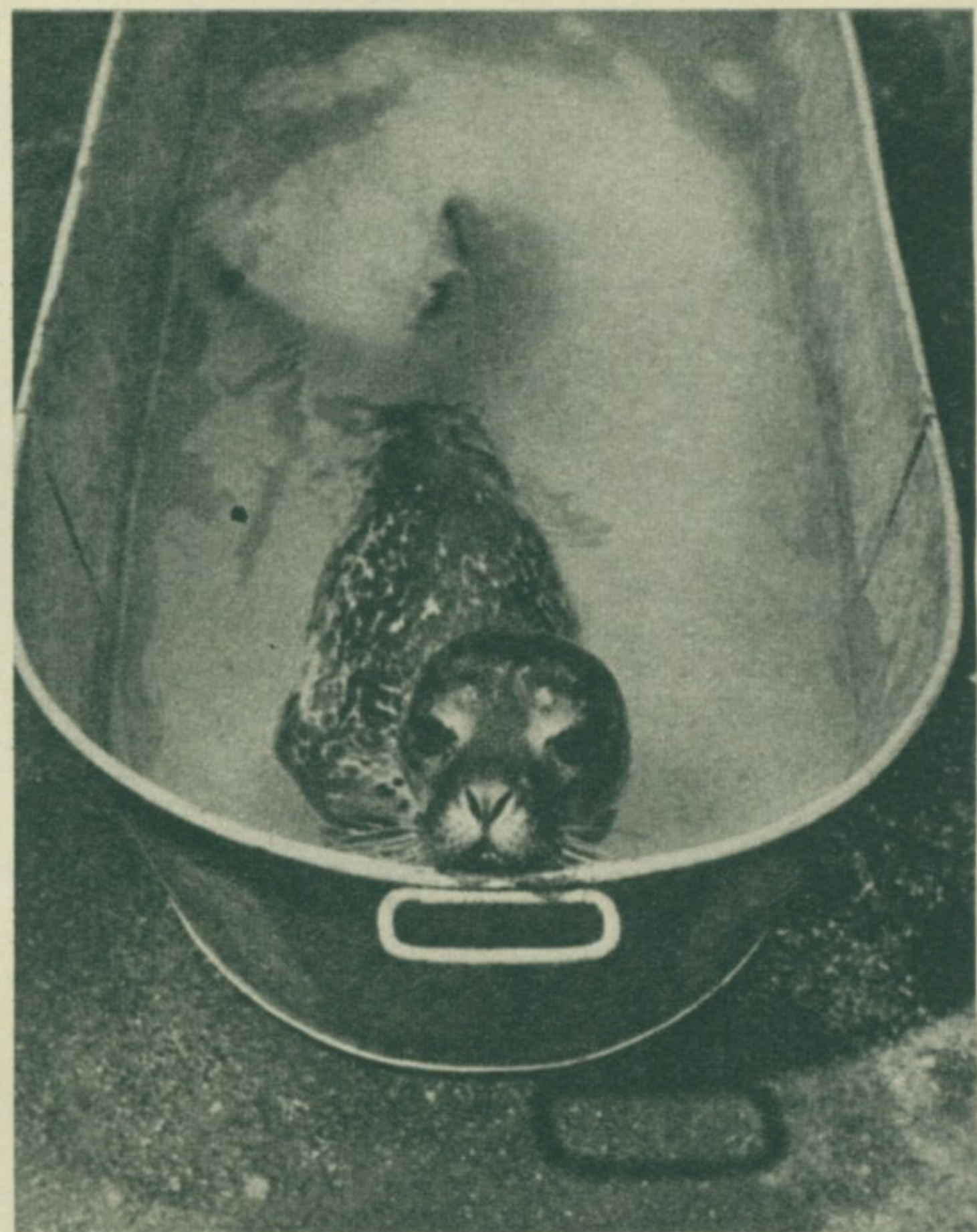
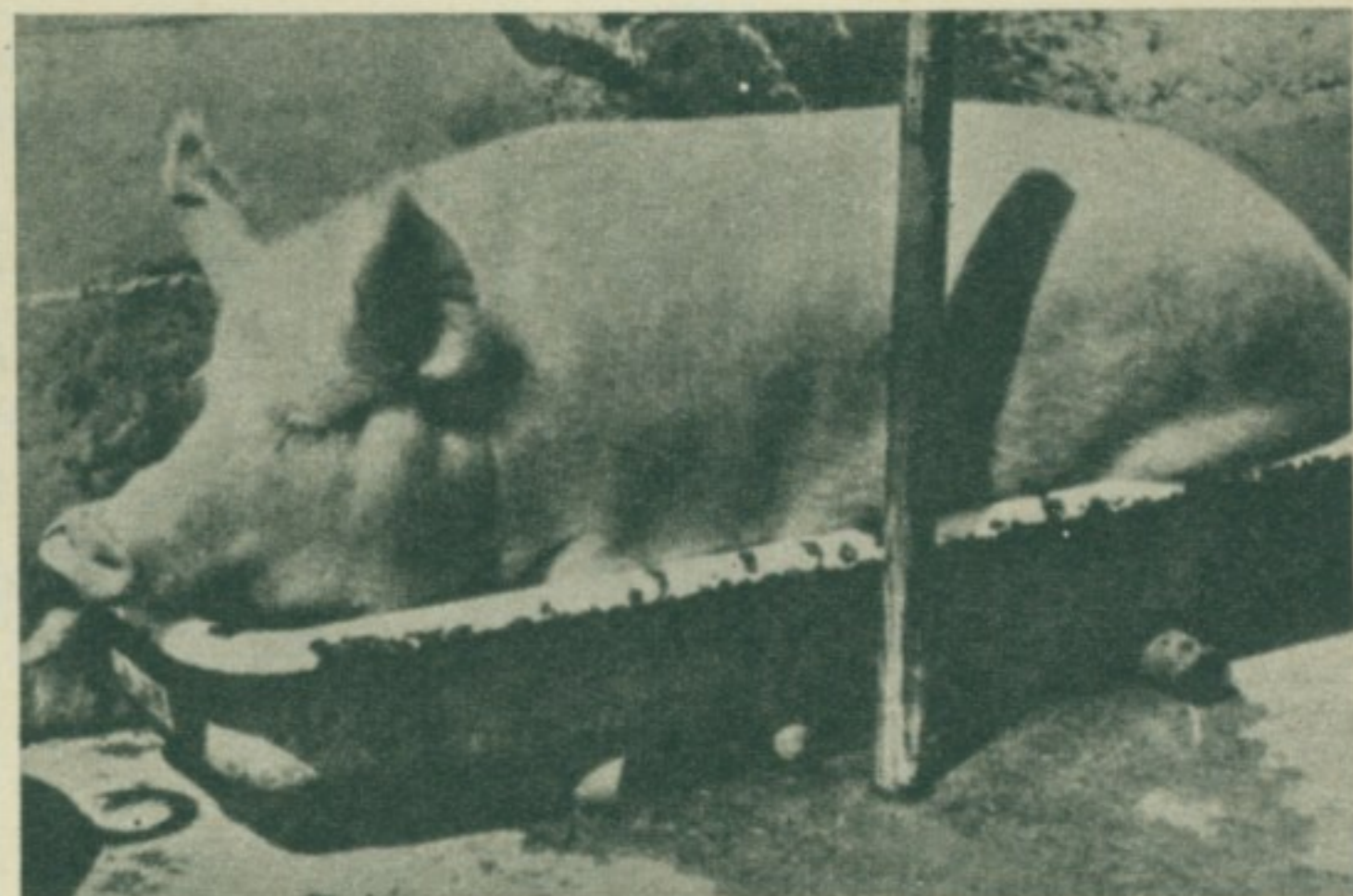
својим ракетним пројектилима. Тако су познате: британске свингфајр и вилејнт противтенковске ракете, француске хот, ентас, милан и СС-11, совјетске светер, сегер и снапер (инострани називи), јапанске АТМ, шведске бантам, западнемачке кобра, швајцарске москито, америчке шилери, аустралијске малкара и друге.

Лансирни уређаји ових ракета су углавном веома једноставни и лако покретљиви (7).

Ипак, све ове ракете не могу у потпуности да замене противтенковске топове, нарочито бестрајне, и друга противтенковска оруђа, јер се овим пројектилима не могу да гађају циљеви ближи од неколико стотина метара.

И наша армија је опремљена најсавременијим тенковима и најсавременијим противтенковским борбеним средствима укључујући и противтенковске вођене ракете.

В. Ст.

**АЛА ЈЕ ТО ДИВОТА
КАД СЕ КО ОКУПА,
ШТО СЕ НЕ БИ КУПАЛИ
ВОДА НИЈЕ СКУПА!**

ДУХ ЦРНЕ БРАДЕ

СТУДЕНТКИЊЕ, КОЈЕ СУ НАВИЈАЛЕ ЗА СВОЈЕ КОЛЕГЕ, ОДУШЕВЉЕНО СУ ПОЗДРАВИЛЕ ПРВУ ПОБЕДУ...

А У ЕНИНОМ СРЦУ ПРВИ ПУТ СЕ ПОЈАВИЛА НАДА ДА БИ ТИКЕТ МОГАО И ДА СЕ ИСПЛАТИ...

А ОВО ЈЕ, ДЕЦИЦЕ, ТЕК ПОЧЕТАК!

И ДРУГО ИЗЕНАЂЕЊЕ: КОЛЕШКИ СКАКАЧ С МОТКОМ ПОСТИГАО ЈЕ НОВ РЕКОРД...

НАДА БРОКСТОМА У БАЦАЊУ КУГЛЕ КАО ДА ЈЕ ИЗГУБИО СНАГУ... КАКО... НЕ...

Distributed by King Features Syndicate.

БАЦАЧ КОПЉА ЗА ГОДОЛФИН ХИТНОУ ЈЕ КОПЉЕ КАО И ОБИЧНО, А ОНО ЈЕ ЛЕТЕЛО КАО ДА ГА НЕКО НОСИ...

ЈОШ ЈЕДАН РЕКОРД!

ЈЕДИНО ЈЕ ТРЕНЕР ГОДОЛФИНА СХВАТАО ШТА СЕ ДОГАЂА ЈЕР ЈЕ САМО ОН ВИДЕО ЦРНОБРАДОГ ПИРАТА...

ТАЈ ЦРНИ ЂАВО! АЛИ ЈА НЕ ЖЕЛИМ ДА МОЈИ МОМЦИ ПОБЕДЕ НА ТАЈ НАЧИН!

ГОДОЛФИН ЈЕ ПОБЕДИО! ОДУШЕВЉЕЊЕ...

ТАКМИЦЕЊЕ ЈЕ ЗАВРШЕНО... НЕ СХВАТАМ ШТА СЕ ДОГДИЛО...

3-31

НИСАМ СЕ ОВАКО ЗАБАВЉАО ОД ДАНА КАДА САМ У КАРОЛИНИ НАТЕРАО ТРИ ЗЕЛЕНАША ДА СКОЧЕ У МОРЕ!

Walt Disney Productions World Rights Reserved

ПОБЕДИЛИ СМО! ДОБИЛИ СМО БРАО НОВЦА!

878

АЛИ, СЕЈМУР ЈЕ ДРУГОГ МИШЉЕЊА...

САМО ПОКУШАЈТЕ ДА ПОДИГНЕТЕ ТАЈ НОВАЦ!

НАСТАВИЋЕ СЕ

2. МАМА, ЗАШТО? КАКО?

Како што ти је познато, постоје људи и високог и ниског раста. Ако се сабере висина разних особа истих година и овај збир подели бројем тих особа, добија се број који представља њихову **просечну висину**. Наравно, многи људи су виши или нижи од просечне висине. За последњих педесет година људи су у просеку постали виши.

ВИСИНА СЕ НАСЛЕЂУЈЕ

Одмах да вам кажемо: висина није нарочито важна у животу човека. Било је много великих људи, не само по висини него и по духу и уму. Али, било је и увек ће бити, славних људи малога раста.

Ако си ти малог раста, то још не значи да ће тако и остати. Неко расте раније, а неко касније.

Међутим, и ако останеш мали, не треба због тога да се секираш. Раст ти неће сметати да постанеш способан човек. Врло често су мали људи храбрији и јачи од великих. То, наравно, никако не значи да високи људи не ваљају.

Ако упоредимо висину и тежину дечака и девојчица, видећемо да су дечаци, још од рођења, нешто дужи и тежи. Првих десет година живота и једни и други расту подједнако и добијају у тежини. Али чим напуне десет година, **девојчице изненада почну да расту брже** од дечака истих година.

Због тога су девојчице од тринаест и четрнаест година углавном више од својих вршњака. Оне се и развијају брже од дечака и тек касније њихово рашћење се успорава. Већ у четрнаестој години и дечаци почињу да расту, а када напуне петнаест година већ су престигли своје другарице. Сад више неће бити никаквих изненађења. Када престане да расте, човек је од жене виши просечно за десетак сантиметара.

Међу децом из истог разреда постоје велике разлике у висини. Због тога се често дешава да девојчица буде виша од својих другова, а исто тако и дечак нижи од својих другарица. Тога има и код одраслих. Раст се обично наслеђује од једног родитеља, или од деде или бабе.

За последњих десетак го-

дина много штошта се променило у процесу рашћења.

Некада су деца расла **много спорије** а рашћење се завршавало тек око 23—25. године. Рашћење се одвијало у више кратких и одређених временских периода — то су такозване фазе рашћења — а онда престајало за неко време. Кад је долазило време да не расту, дечаци и девојчице често су били дебелишкasti и неспретни. Зато се то време престанка рашћења називало време сувишних килограма. Примећено је да су деца тада постајала нарочито вредна и марљива што значи да су умно сазревала. И обрнуто, у периодима рашћења занемаривала су школу и више волела игру.

Данас су се ствари промениле.

ДАНАС СЕ РАНИЈЕ ПОРАСТЕ

Само једна трећина деце понаша се као раније, расте **постепено** и са дугачким прекидима за време којих могу да добро уче. Ово рашћење се завршава око 23—25. године.

Друга трећина деце израсте **нагло**. Периоди сувишних килограма су много краћи у поређењу са онима кад се расте. Ови ђаци морају да уложе много више труда да би одговорили својим школским обавезама и добијали прелазне оцене. Њихово рашћење се завршава у 18, 19. или 20. години.

Последња трећина расте **непрекидно** и рашћење је завршено већ у 15—16. години. Код ове деце готово и нема оног времена вишка килограма. Ако не уче много, они су обично лошији ђаци и њихов умни развој у том периоду заостаје за физичким. Живот ове деце није нимало лак: и у школи и код куће пребацују им због недовољног учења и често им се смеју јер њихово дечје понашање не одговара високом расту и физички развијеном телу.

Због тога није лоше ако припадаш оној групи која споро расте. У извесном смислу ти си у предности. Али, чак и ако не волиш што је

тако, ту ништа не може да се промени.

Треба, међутим, утешити и високе дечаке. Ускоро ће и за њих доћи боље време кад ће се потпуно развити, а то ће бити чим тело буде престало да расте увис. Тада ће нестати њихов замор и потиштеност: постаће и они добри ђаци и њихови родитељи ће бити задовољни. Треба само стрпљиво чекати.

РАДИТИ БЕЗ НАРЕЂЕЊА

Тело расте само од себе али ако желиш да постанеш одрасла особа у правом смислу речи, треба и да се потрудиш. Грдно грешни свако ко мисли да то долази некакo само по себи.

Када се, у периоду развоја, појаве први знаци телесне зрелости, свако дете мора да се потруди да постане и умно зрела и одговорна личност. Није довољно рећи: „Нисам више дете“, треба се и понашати као одрастао човек.

А шта то значи понашати се као одрастао?

Дете слуша родитеље и ради оно што му они кажу. На пример, Ана поставља и распрема сто, а Саша доноси угаљ из подрума. Вероватно они то баш не воле много, али када им се каже послушају.

Одрастао човек, међутим, не воли наређења. Његовом узрасту не приличи да извршава туђе заповести. Одрастао човек сам зна када треба нешто да уради. Не чека да му други то кажу, и у животу уме да се снађе и без помоћи тате и маме.

Када дечаци и девојчице дођу у време развоја и они

НОРМАЛНА ВИСИНА И ТЕЖИНА

ДЕЧАЦИ		Године	ДЕВОЈЧИЦЕ	
Висина см	Тежина кг		Висина см	Тежина кг
50	3,2	Рођење	49	2,9
71	10	1 год.	73	9
85	13	2 год.	84	12
92	15	3 год.	91	13,5
100	16	4 год.	99	15
106	17	5 год.	105	16,5
112	19	6 год.	111	18
122	23	8 год.	121	23
132	28	10 год.	131	28
140	32	12 год.	141	34
149	39	14 год.	151	42
160	50	16 год.	155	49
167	57	18 год.	157	57

У ПРЕТХОДНОМ НАСТАВКУ ГОВОРИЛИ СМО О ТОМЕ КАКО СЕ РАСТЕ. ОВДЕ МОЖЕШ ВИДЕТИ ДА ЛИ СУ ТВОЈА ВИСИНА И ТЕЖИНА НОРМАЛНИ

каже: „Ана, молим те, постави сто, а ти Саша, донеси мало угља из подрума!“, већ сами треба све то да учине пре него што се јави мама. Тек на тај начин показаше да су заиста одрасли.

У осамнаестој години постаје се пунолетан. У том добу девојчице треба свесно

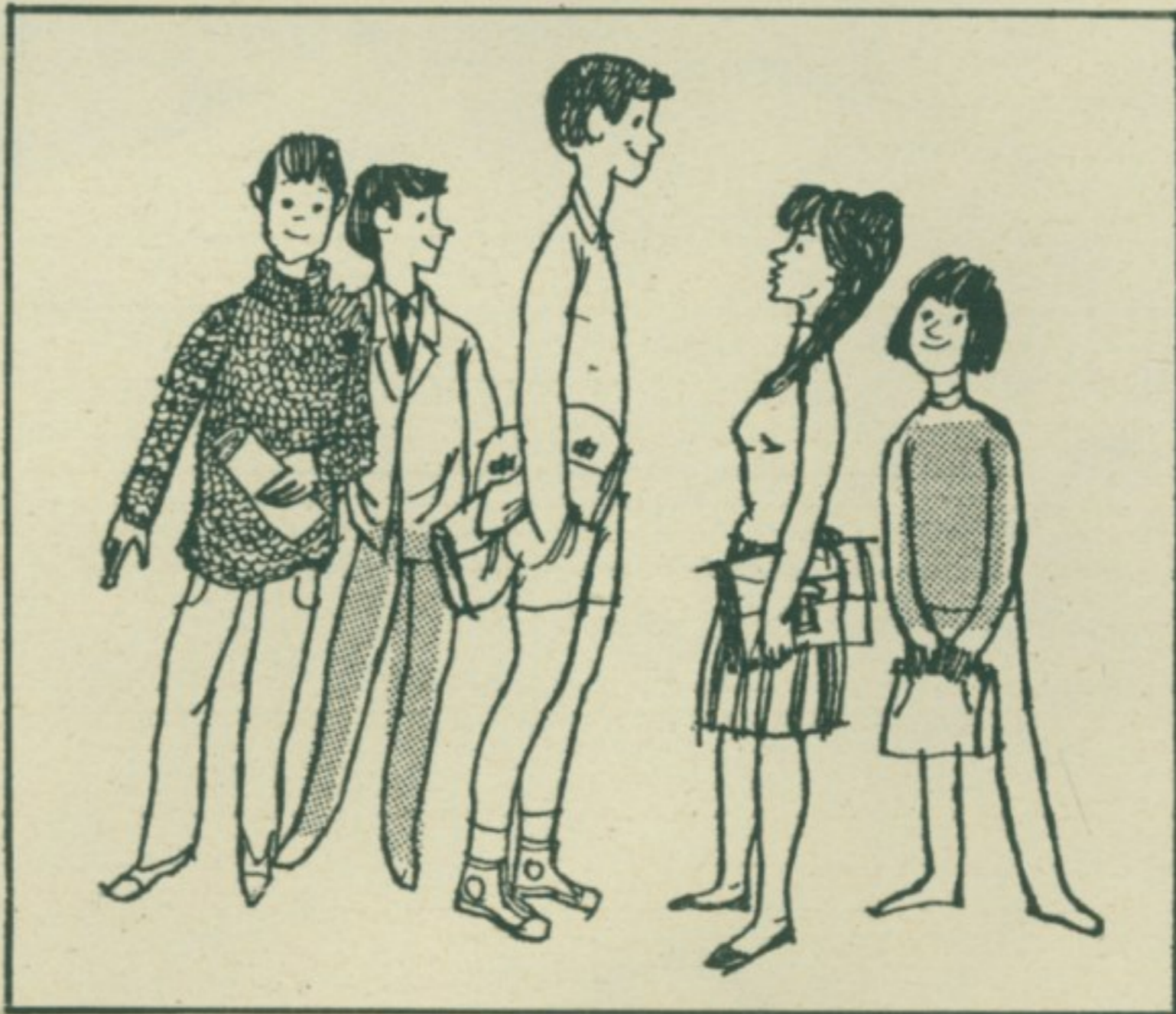
не треба да постане сувише стидљива.

УЛАЗАК У ЗРЕЛОСТ

Код дечака промена гласа знак је да ће ускоро почети и остало да се мења. Када глас постане мужеван, то значи да и сам дечак постаје прави мушкарац. У друштву се много више пажње поклања дубоком гласу одраслог човека него пискавом дечјем гласићу. Зато, када му глас постане као у одраслог човека, дечак треба да престане с ружним речима, тучом и нарочито различитим лажима. Када он, својим дубоким гласом каже „да“, онда сви треба да знају да је заиста тако и да му верују.

Наравно, и дечаково понашање ће се променити. Пошто је одрастао, више се не љути због сваке ситнице, а када је љут труди се да се савлада и то не покаже. Осим тога и он се лепше понаша: јавља се познаницима и суседима, не прекида онога ко говори да би рекао нешто своје већ стрпљиво сачека да тај неко заврши причу и тек онда он каже шта је хтео. Ако тако буде радио, сви ће га поштовати и поступати с њим као с одраслим човеком. Ако настави по старом, ништа му не вреде дубок глас и широка рамена.

К. С.

КО ЈЕ НАЈСТАРИЈИ ОД ЊИХ ПЕТОРО? ТРИ ДЕЧАКА И ДВЕ ДЕВОЈЧИЦЕ ИАКО СУ РАЗЛИЧИТЕ ВИСИНЕ, ИМАЈУ ИСТО ГОДИНА — 14.

се осећају одрасли и не воле наређења. Њима се чини да то вређа њихов понос. И, у праву су, али само ако сами знају шта треба да ураде.

На пример, кад Ана и Саша по неким спољним знацима приметите да су дошли у доба развоја, више не треба да чекају да им мајка

да се труде да постану праве жене, а дечаци мушкарци.

Порасле груди знак су да девојчица постаје женственија. Девојчица се више не купа са својим братом. Ипак

У идућем броју:
ДЕВЕТ МЕСЕЦИ ЗА НОВИ ЖИВОТ

ТЕРЕЗА КЕСОВИЈА

ПОДИТИНИН
ЗАБАВНИК

ЗЛАТИБОРСКИ БЕЗБОЛ

РЕПОРТЕРИ ДЕЧЈЕ РЕДАКЦИЈЕ РАДИО-БЕОГРАДА ПРИЧАЈУ КАКО СУ ПО СЕЛИМА СРБИЈЕ СКУПЉАЛИ ДЕЧЈЕ ИГРЕ.

Неко скупља марке, неко грамофонске плоче, неко омоте од цигарета и чоколаде, салвете, шибце, а ми смо, ето, решили да сакупимо дечје игре. Верујте, није нам било лако као, на пример, филателистима. Њима, марке саме превале стотине километара, пола света и право — на ноге. А ми смо морали да се уздамо у се и у своје кљусе, у своје ноге и нашег Шарца (то је наш комби).

ВУКУ У ПОХОДЕ

Прво смо се упутили у Тршић на дајући се да је тамо и после Вуковог трагања остало нешто незабележено. И то, можда, баш нешто што нас интересује. На првом кораку — разочарање. Недалеко од школе, на једној пољани мали Тршићани играли су најобичније лопте на два гола. Истину за вољу утакмица није била лоша, али не толико добра да бисмо је преносили иако смо имали микрофон.

Тако је ова игра, пошто је сви знају, остала незабележена.

Срећом, рђав почетак не значи увек и лош крај. У Тршићу су нам пришла три дечака. И одмах смо добили три игре. Испричаћемо вам их тачно онако као и они нама.

„Кад играмо „јараца“, један стоји на мети а други бацају лопту и ако је ухватиш имаш бод, а ако те угоди онда си готов!“

„Ми играмо лопте, а кад немамо лопте оправимо је од говеђе длаке, метнемо је у воду, затим је оставимо на сунцу да се осуши и онда се играмо.“

„Играмо се кликера. Ископамо кош и забележимо једну мету одакле тучемо у кош. Ко буде ближи, тај први туче и ко згоди кога, он носи кликер.“

ПРЕТЕЧЕ СЛАВНИХ ИГАРА

На једном раскршћу у близини Лознице два пута: један асфалтиран води у Тршић, а други цомбаст и прашњав ка манастиру Тронуши и Ваљеву. На том путу налази се село Брезјак у коме смо забележили не-

ЈАЊИНЕ

Једна девојчица чучне, а остале прескачу преко ње. Девојчице вичу: „Јањине, јањине, купите ми сланине!“ А кад се све изређају следећа девојчица чучне, а остале прескачу.

Открили смо још неке занимљиве ствари. Тршић и Брезјак удаљени су нешто више од десет километара. Међутим, док се све игре малих Тршићана завршавају мирољубиво, већина игара деце из Брезјака завршава се ђушкама, чвргама.

БУЏЕ

На пољани се састану деца, поделе се и направе једну групу. Онда узму мање мотке, које могу да послуже као палице, и кад добију лопту они је терају палицама све док је не убаце у руну коју су направили. Тада добијају један бод. Победник је она група која сакупи десет бодова.

Ако не верујете, крените у Брезјак и пробајте. Овде описујемо неколико игара које смо скупили.

Радмило Капо и Зоран Поповић

МАТИЦЕ

Узме се нож и исече једно дрво, а после једно још мање. Онда се ископа рупа и стави оно мање дрво, а један оним већим дрветом туче оно мање тако да лети увис. Остали хватају дрво и ако успеју у томе, онај ко је гађао — готов је.

ВИРИЗ

Вириз је штан дугачак двадесетак сантиметара, ваљкастог је облика обично се издеље од гране неког дрвета. Игра се лети док се чувају овце. Дечаки се поделе у две групе. Једна група оде даље у ливаду, односно у простор који се зове „поље“, а друга остане код палице, која се зове „корда“. Онда један дечак узме палицу, баца вириз увис и удара га палицом да одлети што даље, па палицом измери, колико има до корде. Колико буде палица то се забележи или памти, а група гађа све док три пута не промаши вириз палицом. Онда се мењају и долази група која је била у „пољу“. У овој игри је важно да ако група у „пољу“ ухвати вириз, она група која гађа губи партију. Ако га не ухвати у десет промена, побеђује она група која је скупила већи број „палица“.

ИГРА КОЗЛАКА

Група девојчица скупи се на ливади. Једна легне на траву и жмури, а остале облећу око ње и вичу: „Козло козлаче, у козлака мека длака, а он скочи па за очи!“ Тада девојчица која је козлак скочи и подгања осталу децу, а кога ухвати, тај после буде козлак.

колико игара као што је, на пример, вириз. Неког ће ова игра подсетити на безбол а ми, мада нисмо стручњаци, слободно смемо да тврдимо да је постала знатно пре популарне америчке игре.

Нешто слично догодило нам се на Златибору. Трагајући за играма у околини Чајетине наишли смо на „златиборски безбол“, игру коју мали Златиборци зову „матице“ и на још једну — на игру „буџе“, чија правила подсећају на голф и хокеј на трави.

Када смо се вратили кући и све сабрали, испало је да смо забележили преко сто двадесет игара! То је било сасвим довољно да на радију направимо десет емисија „На великом одмору.“

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● један еполар, по имену Лупа (врста китова који живи у северном Атлантику, рођак делфина, веома прождрљив) дугачак 6 метара звезда је забавног парка на Кон Ајленду. Његовом чувару у последње време нису се свидели Лупини пожутели зуби. На крају се ипак досетно како да му их очисти а да не страда.

С четком у једној руци и штурком у другој привукао је његову пажњу. Кад је овај отворио чељуст да зграби штурку, чувар му је хитро четком прешао преко зуба.

● најдужа железничка пруга, 9280 километара, такозвана транссибирска, полази из

Москве пролази кроз читав Совјетски Савез и води све до Пацифика.

● куће у многобројним јапанским градовима, као и у самом Токију, немају бројеве или ако их имају онда су они постављени редом како је ко-

ја зграда подизана. На пример, најстарија кућа у улици носи број 1, она сазидана после ње број 2 и тако даље.

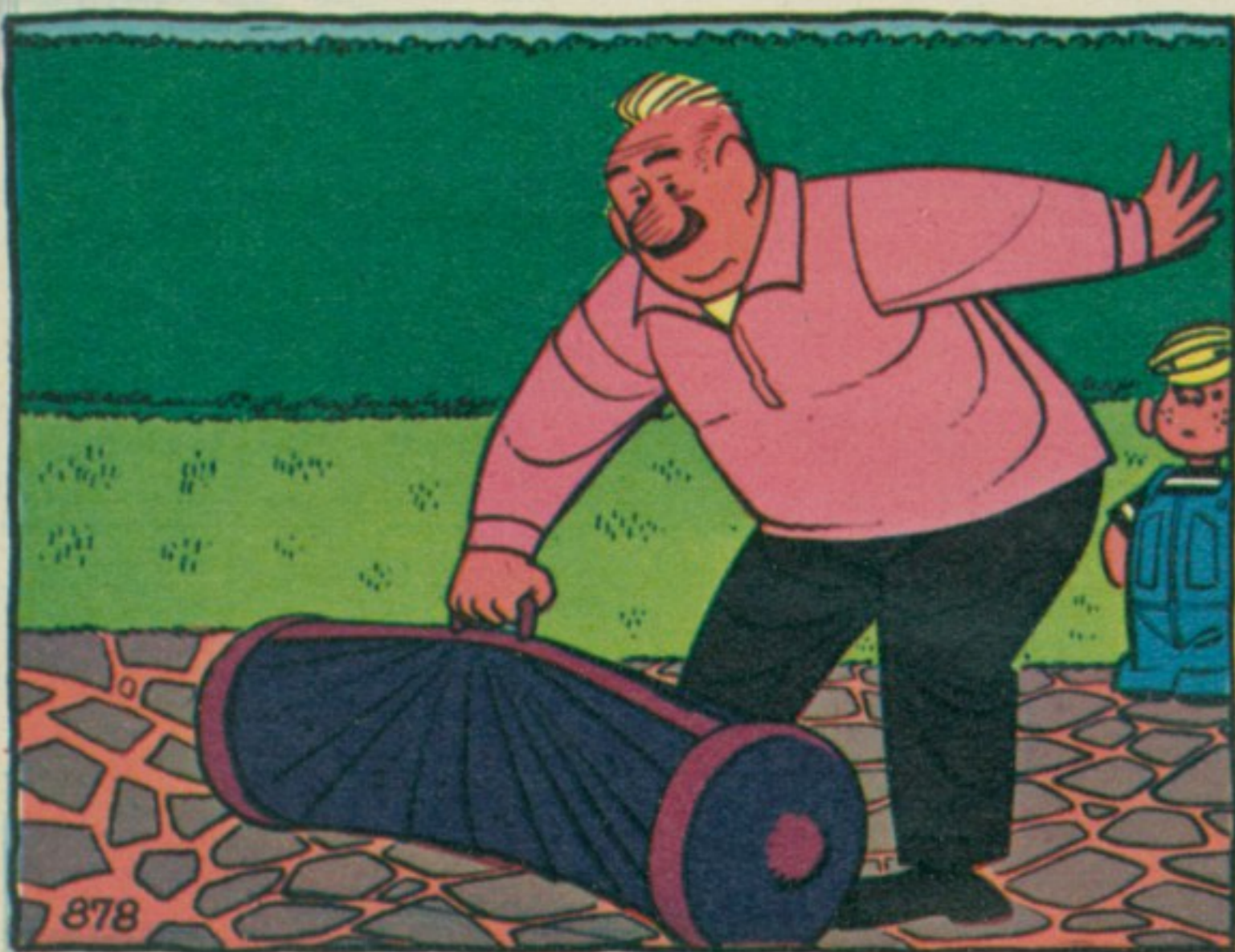
● у предграђу Мобиле, у савезној америчкој држави Алабама, 42-годишњи Петер Харлеј купио је пре извесног времена на распродаји орма-

нић у којем је пронашао кесу са двадесет златника. Харлеј се одмах потрудио да уновчи лако стечене златнике, али је убрзо ухапшен. Разлог: „златници“ су били лажни.

● у водама океана налази се знатна количина злата. Просечно на један кубни метар воде (око 1.000 килограма) има отприлике 0,008 милиметара злата.

ДЕНИС ШАМПИОН

СОКОЛОМ НА ГАЗЕЛУ

Бедуини, пустињски пастири-номади, живе и данас као и пре хиљаду година. Они немају стално место боравка а једина имовина су им шатори, стада оваца и коза, камиле, коњи и оружје.

Бедуин се никада не бави обрађивањем земље. Његова права страст је лов. Они најимућнији лове са соколом као што су то чинили и њихови далеки преци док ватрено оружје још није било пронађено. Соко, коме су глава и очи покривени кожном капицом, седи на ловчевој руци; кад ловац угледа дивљач, скида му капицу и соко као стрела узлеће према небу. Неко време кружи изнад дивљачи а затим се у пикирајућем лету обрушава на жртву и хвата је својим оштрим канџама. Бедуини помоћу соколова лове чак и хитроноге газеле.

Ипак, бедуин највише воли да лови на коњу. У бесном галопу гони стада газела и све што му се нађе на путу. Затим, пуштајући узде, узима пушку, нишани и пуца. Овај начин лова је веома опасан, али бедуин је одличан јахач и уз то има најбоље чистокрвне арапске коње.

ХУМОР БЕЗ РЕЧИ

ЗНАТЕ ЛИ

Обележите право значење речи. Ако имате свих пет погодака, дајте себи оцену — одлично са похвалом. За четири поготка оцена је — одлично, за три — врло добро, за два — добро и за један — довољно.

1. КАПИТЕЛ

1. Завршетак стуба. 2. Корен дрвета. 3. Улаз у тврђаву.

2. ЧЕКА

1. Рударско окно. 2. Један четинар. 3. Заседа.

3. ТИРАЖ

1. Гађање малокалибарском пушком. 2. Ваздухопловна битка. 3. Одштампани примерци новина или књиге.

4. УТОПИСТ

1. Дављеник. 2. Сањар. 3. Луталица.

5. ЗАСЕКА

1. Запета. 2. Пукотина. 3. Противтенковска преграда.

ОДГОВОРИ:

1. Завршетак — глава стуба. Напомена: Главни су доп-
сми, јонски и корински.
2. Заседа за лов крупних животиња.
3. Број одштампаних примерака неке књиге.
4. Сањар, занесена књига.
5. Противтенковска и противавионска преграда изарађена од обореног дрвета. Део граде се обављају секлу а све заједно обављају коп

ОКЛЕВЕТАНА СВИЊА

Знамо да се ово поређење многим неће допасти али природа свиње у многоме подсећа на природу човека. И свиња, као и човек, воли да буде мажена и пажена, али довољно је да је и нехотице гурнете па да увређена почне да грокће.

Од свих неистина које прате свињу, најнеоправданија је она која се односи на њену личну хигијену. Прасе се рађа чисто као суза. На свет долази у тананој постељници која се убрзо набере и поцепа. Испод ове fine мембране прасенца кожа је нежна као сомот, топла и сува. Деца одгајивача понекад донесу у кућу прасе и оно се игра на тепиху. Никад их не обрука. Не искусни одгајивачи обично страпају све свиње у обор, тобоже да би се брже угодиле и оне, јаднице, у таквим условима морају да буду прљаве. Пошто немају знојне жлезде, принуђене су да снизе телесну температуру да би се расхладиле.

Због тога копају рупе у земљи и завлаче се у блато. Међутим, пробајте: направите јој бетонску каду и напуните је водом и свиња никад неће отићи у блато.

Прасенце од самог доласка на свет, још посрћући на нејаким ножицама, одлази у најудаљенији кутак обора да би обавило своје потребе. Знате ли можда неку другу домаћу животињу која то ради?

Песници и сликари направили су од свиње симбол прождрљивости. У ствари, она је једно од најумеренијих бића на свету. Једе „као свиња“ само кад је хране лоше и кад огладни.

дуже „мислила“, победио је стомак и она је час пузећи час у нормалном положају успела да преброди ову препреку. Сем тога она се не може лако преварити. Ево шта је за њу рекао чувени амерички председник Абрахам Линколн: „Свиња верује само у оно што види“.

И поред тога што поједине крмаче нису најбоље мајке, деси се и да поједу понеко младунче, то се не може рећи за већину. Розета, свиња у једном француском товилишту извела је у шетњу по дворишту своју „децу“. Одједном, једно непослушно прасенце одвоји се од мајке и приђе појилу за краве, вероватно да би се напило воде. Узнемирена

НА ИЗЕНАЂЕЊЕ ПОСМАТРАЧА КРАВА ПОБЕЖЕ

ПАМЕТНА ЈЕ ОНА

А сад нешто о њиховој интелигенцији. Крмача, на пример, пре но што ће се опрасити врло је узнемирена. Јури по дворишту, скупља сламу и гранчице за лежај и тада нико не сме да јој се приближи. Ако се међутим одгајивач усуди да јој приђе и опере јој стомак да се млади не би заразили, прасица други пут сама прилази и просто позива да је оперу.

По интелигенцији свиња се налази одмах иза човеколиких мајмуна. Једном се између ње и поља кукуруза испречила преграда — сплет електричних жица. Пошто је

крава бесно га одгурну роговима, и оно се нађе на земљи с ногама у ваздуху. Кад то виде, Розета бесно насрну на краву. Ова и њу нападе, роговима. И поред болова због раздеране коже, Розета остаде на борилишту, само промени тактику и уједе краву за уво. На изненађење посматрача крава се нададе у бег, а храбра свиња и непослушно прасе вратише се осталима.

Свиња, као што смо у почетку рекли, воли да буде мажена. Покушајте да почешкате прасе иза уха, на месту где му је кожа нежна и осетљива. Видећете како се неспретно усправља на задње ноге да би на ваш образ прислонило своју влажну њушку. Вероватно да је и амерички књижевник Лу-

СПОРТСКИ КАЛЕИДОСКОП

ЗЛАТНИХ МЕДАЉА СВЕ ВИШЕ

На првој Олимпијади 1896. за звање шампиона такмичило се у девет спортских дисциплина, а на Олимпијади у Токију раздељене су 163 златне медаље. После сваке четири године — колико прође од једних до других игара — растао је олимпијски програм и постајао све сложенији. Године 1964. право на учешће добили су ватерполо

и цу-до, а 1968. неколико нових дисциплина у пливању, нове категорије у боксу. Можда ће временом своје место на олимпијади добити и тенис.

А златне медаље за тенис додељиване су још на играма у Атини. Истина, убрзо затим тенис је испао из програма. Иста судбина стигла је и неке друге спортске гране: дизање терета једном руком, трчање на 60 метара, крос, скок из места, вучење конопца, рагби, голф, стрељање луком, поло, ружмет и друге. Из зимских олимпијада испале су трке са запрегама паса и зимски петобој.

И још нешто: жене су све до данас остале у неравноправном положају према мушкарцима. Можда ће убудуће олимпијски програми обухватити веслање за жене, кошарку и друге дисциплине.

БРАЋА НА ОЛИМПИЈАДАМА

На олимпијским такмичењима често су наступала браћа близанци. Нарочито „плодне“ по томе биле су игре 1912. године. Белгијанци Пол и Анри Анспах освојили су тада златне медаље у мачевању. Да поменемо даље браћу Олафа и Адолфа Сетера, Норвежане, затим Хорста и Алфреда Гелдела из Немачке, Данце Нилса и Ларса Ларсена. Ипак, највећи успех, забележила су браћа-близанци из Шведске — Ерик и

Вилхем Карлберг који су освојили пет златних и четири сребрне медаље.

Године 1964. у шведској бициклическој репрезентацији наступала су три брата Петерсон — Геста, Стуре и Ерик. Њиховој екипи припала је бронзана медаља. У Мексику браћа ће се поново појавити на старту, али сад ће их бити четворица, придружио им се и најмлађи — Томас.

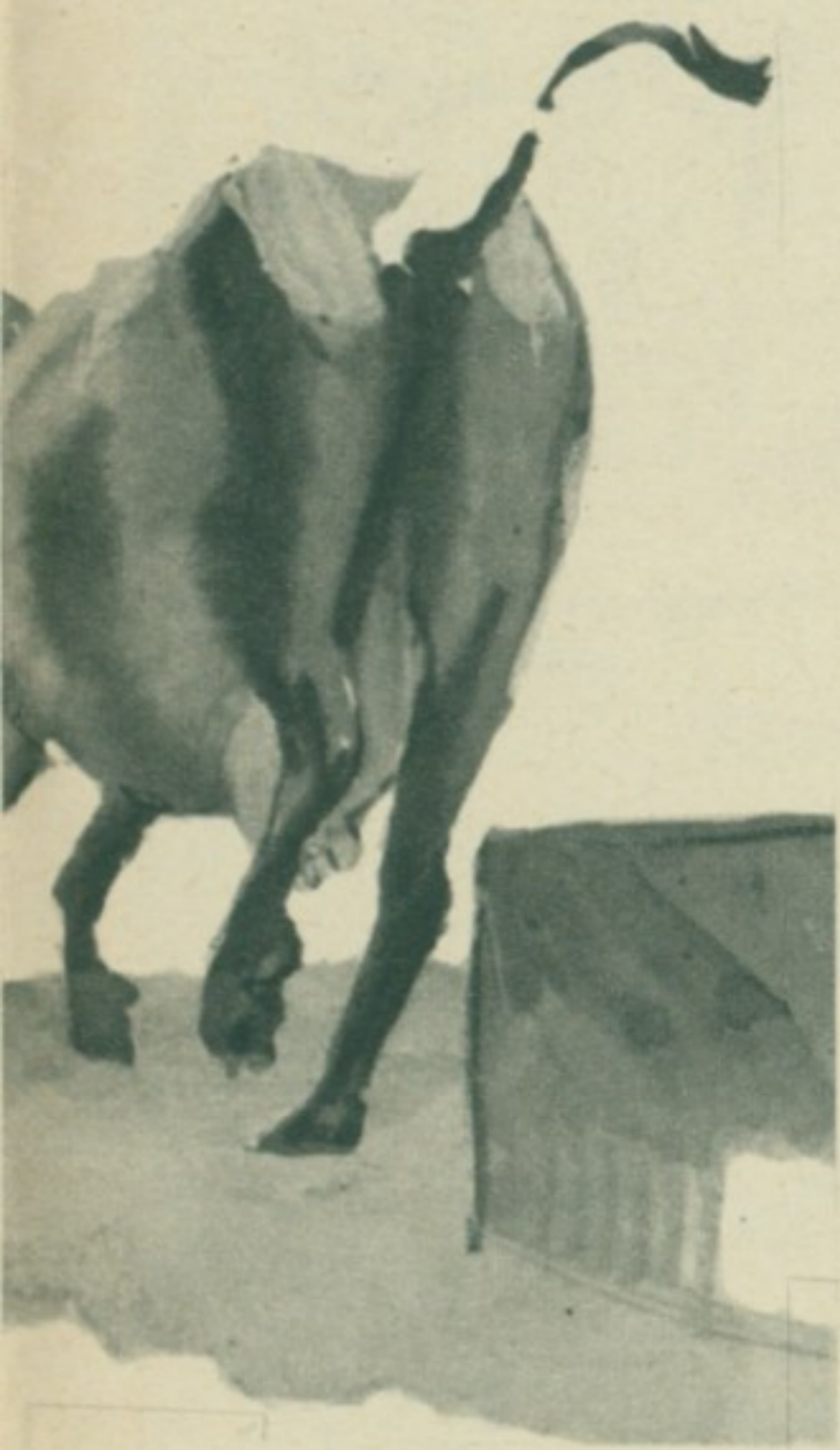

ВЕКОВИМА СЕ ПОГРЕШНО СМАТРА ДА ЈЕ СВИЊА ГЛУПА, ПРЉАВА И ПРОЖДРЉИВА

ис Бромфилд упознао шта је то нежност према прасићима кад је једном изјавио: „Прасиће гледајте само издалека, јер ако једном склопите пријатељство па сте касније приморани да га предате касапину, осећаћете се као злочинац.“

У МОДИ СУ МРШАВЕ

Некада, су била потребна два килограма хране да би

се добило пола килограма свињског меса. Данас за исти резултат потребно је само 1,5 килограм. Ова бројка се још може смањити ако су удобност, светлост и температура у товилишту како треба.

Данас се цени мршава свиња. Некада, сељаци су били задовољни само кад одгаје дебелу свињу. Међутим, откако је детергент заменио сапун интерес индустрије се смањило. Сем тога, више ни кобасичари ни потрошачи не воле масно свињско месо. За њих је „идеална“ свиња она која има само 16 до 18% масноће, а стара је шест месеци.

Ниједна животиња на свету не даје толико меса као свиња. Овца, на пример, пет месеци носи једно, највише

два јагњета, крави је потребно пуних девет да отели једно једино теле, а свиња за непуну четири месеца опраси осам до осамнаест — али то су ретки рекорди — прасића. У току првих шест месеци свињама расте тежина за шест хиљада процена та и тада се шаљу на пијацу.

Свињско месо је веома богато витамином Б1 који је толико значајан за психички развој човека; витамином Б2 који утиче на раст и аминокиселинама, неопходним за правилан развој. Осим тога, свиња нам даје АЦТХ, чудесни хормон који ублажава реуматичне болове. Потребно је око 400.000 свињских слезних жлезда да би се добило 450 грама АЦТХ хормона.

МИНИ СВИЊА

Пошто је исхранила око 60-так генерација и ко зна колико милијарди људи, свиња је однедавно постала интересантна и за анатоме и физиологе. Откривено је да је анатомија њеног тела сличнија човековој него многих других животиња. Њено срце, крвоток, органи за варење па чак и положај њених 44 зуба слични су нашим. Што се тиче болести, и свиња пати од многих сличних као и човек. Често болује од чира на желуцу, туберкулозе, грипа, а нарочито од обољења срца и крвотока. Сем тога, њихова кожа је као и човечија осетљива на алергију.

Амерички научници с универзитета у Минесоти успели су да добију укрштањем најмањих свиња већи број „мини-свиња“ које имају двадесетак килограма у петом месецу, а одрасле не прелазе тежину од 75 килограма, колико износи просечна тежина човека. Ове животиње су због мале тежине веома погодне за рад у лабораторијама, нарочито код опита пресађивања срца, дејства зрачења, старења као и артеросклерозе. Једном речју свега онога што је за данашњег човека веома важно.

Јужноафрички лекар професор Барнар, који је први извршио пресађивање људског срца, недавно је изјавио да ће срце свиње вероватно ускоро моћи да замени оболело човечије!

Н. З.

ВОЗИЛА ЗА МЕСЕЦ

Космонаути који буду први стигли на Месец могу да буду спокојни: возила којима ће се кретати по Месечевој површини већ су спремна. И поред тога што на Месецу нема атмосфере, летови изнад површине најближег Земљиног сателита биће могући захваљујући возилима која су конструисали амерички стручњаци.

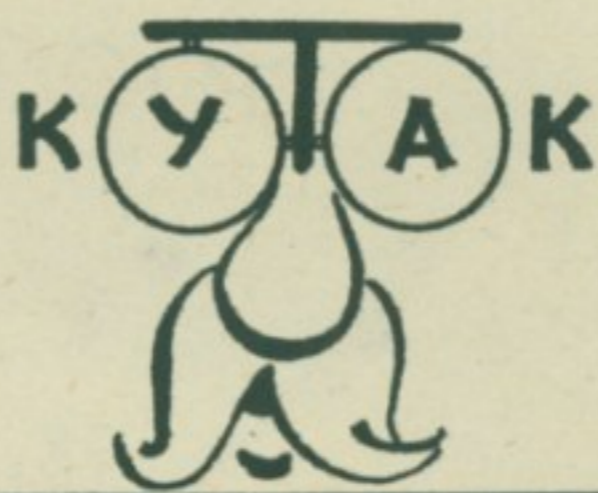

ВОЗИЛО У ОБЛИКУ КУПОЛЕ КОЈЕ ИМА РАДИЈУС КРЕТАЊА ОД ОКО 40 КМ.

ЛЕТЕЋЕ ВОЗИЛО СА ДВА СЕДИШТА КОЈЕ ЋЕ МОЋИ ДА ПРЕЋЕ И 80 КИЛОМЕТРА БЕЗ УЗИМАЊА ГОРИВА

МЕХАНИЧКИ ХОДАЧ, ПРЕМА ЗАМИСЛИ КОНСТРУКТОРА, МОЖЕ ДОБРО ДА ПОСЛУЖИ НЕ САМО ЗА ОБИЛАЗАК МЕСЕЦА ВЕЋ И ЗА СНЕЖНЕ И ЛЕДОМ ПОКРИВЕНЕ ТЕРЕНЕ НА ЗЕМЉИ

ВЕСЕЛОГ
архивара

ОРУЖЈЕ НАУЧНИКА

Канцелар Бизмарк изазвао је на двобој једног научника. Овај је, уверен да Бизмарк одлично влада свим врстама оружја, изабрао као начин за борбу — кобасице, изјавивши да то чини из поштовања према националном јелу Немца. Двобој је требало да се одигра овако: на тањир би биле две кобасице причему би у једну био стављен отров (довољна количина да пошаље на онај свет цео један пук), па ко коју изабере.

Кад је сазнао за ове услове, Бизмарк је одустао од двобоја.

— Хероји се — рекао је он — не наједвају до смрти.

КАФА ИЛИ ЧАЈ?

По потрошњи кафе Шведска долази међу прве земље у свету, рачунајући по глави становника. Пресудну улогу у томе одиграо је шведски краљ Густав III. Он је помиловао двојицу браће близанаца који су били осуђени на смрт, с тим што је наредио да од тог тренутка један од њих пије огромне количине кафе, а други чаја. То ће, по мишљењу краља, бити пре судно да се одреди који је од ових напитака штетнији за људско здравље. Протекле су године. Седећи у тамници браћа су пила све више и више кафе и чаја. Лекарима су брижљиво пратили њихово здравље не примећујући никаква видна погоршања. Најзад је онај који је пио чај умро у 83. години. Овај ек-

сперимент одиграо је велику улогу у ширењу кафе по читавој Скандинавији.

ДОК ИМА ВРЕМЕНА

Луј XIV је једном рекао у кругу дворјана:

— Краљеви управљају државама по милости божијој. Према томе ако ја не коме од вас наредим да скочи у воду, он мора тог часа да испуни моје наређење.

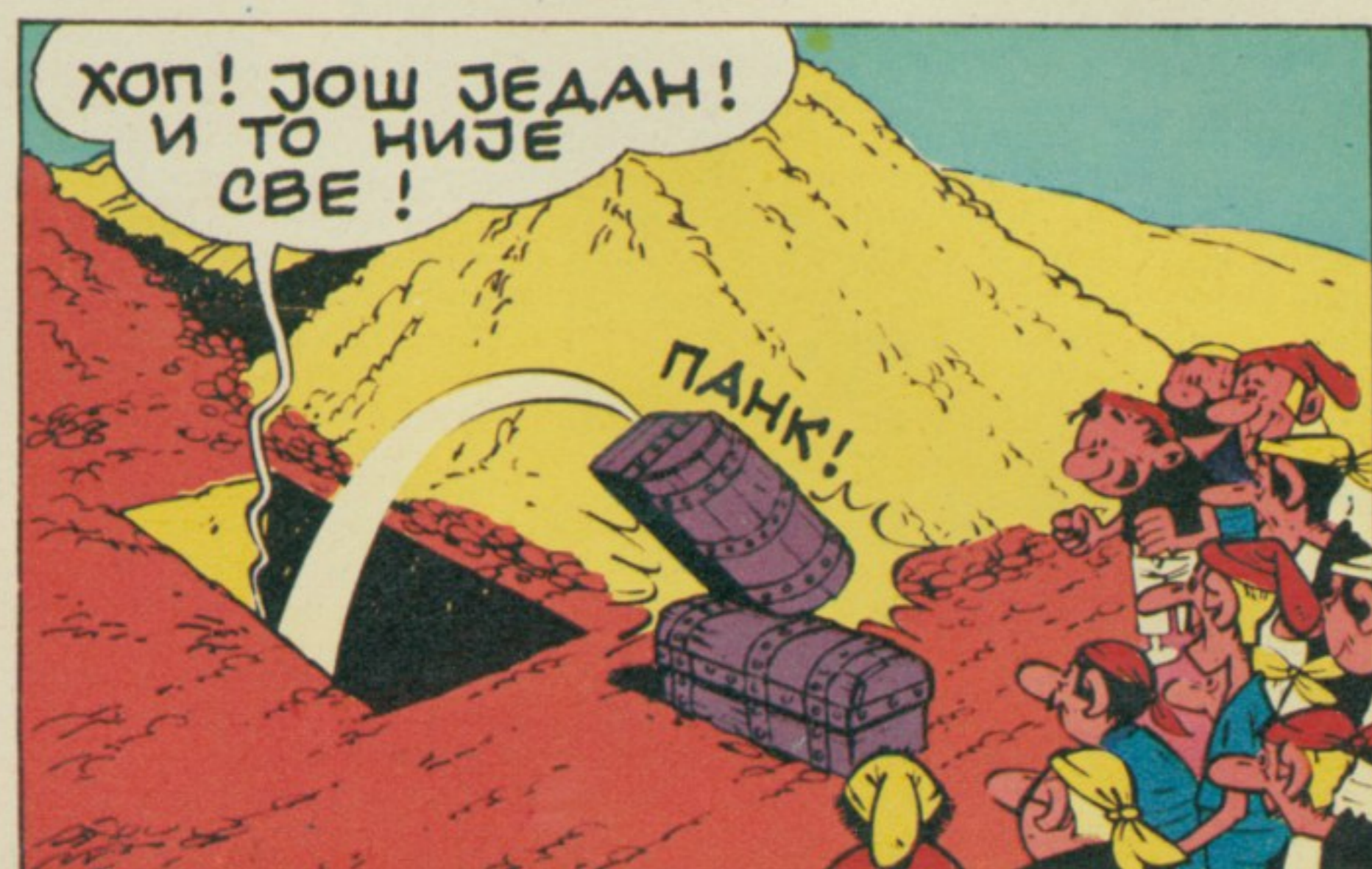
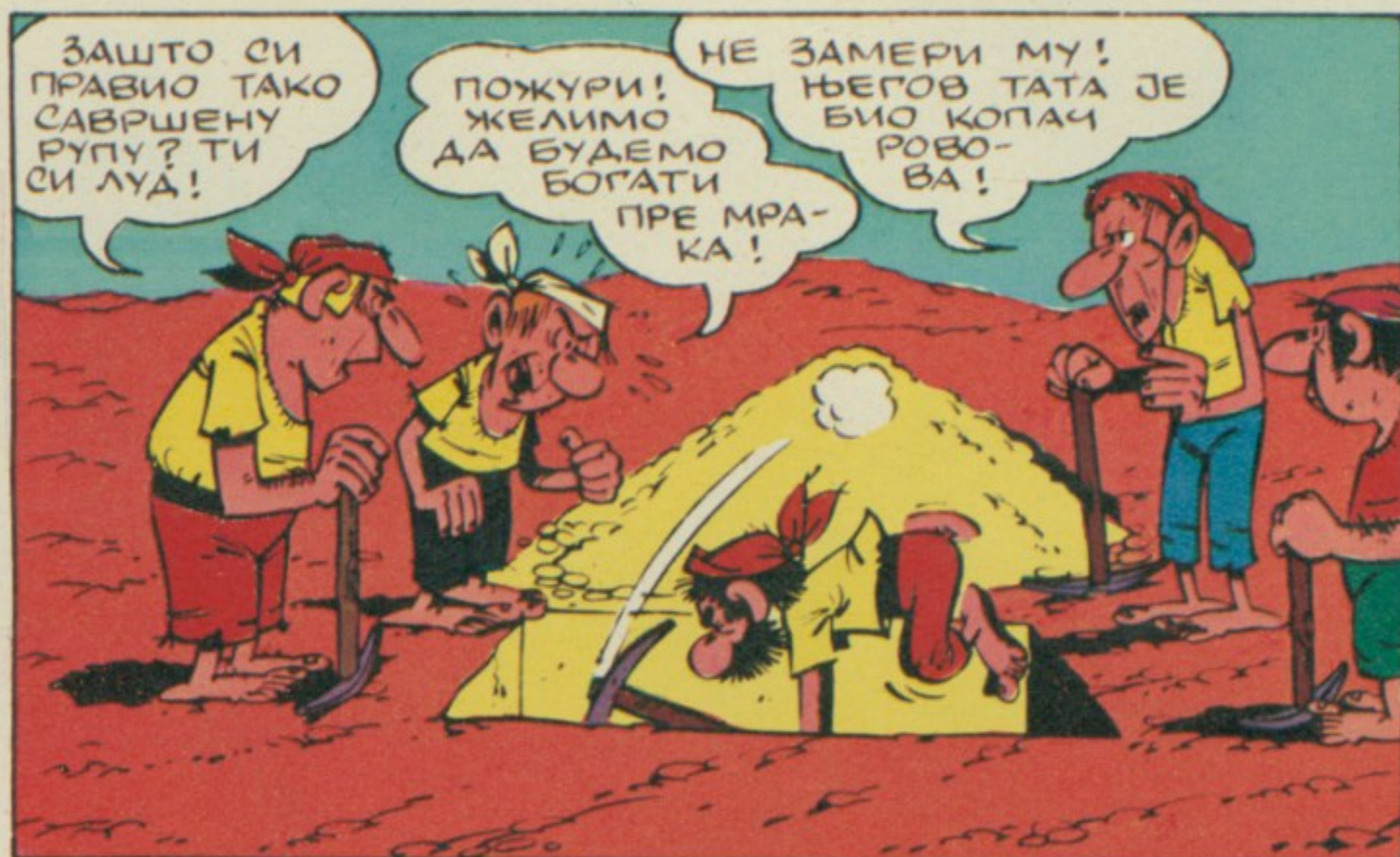
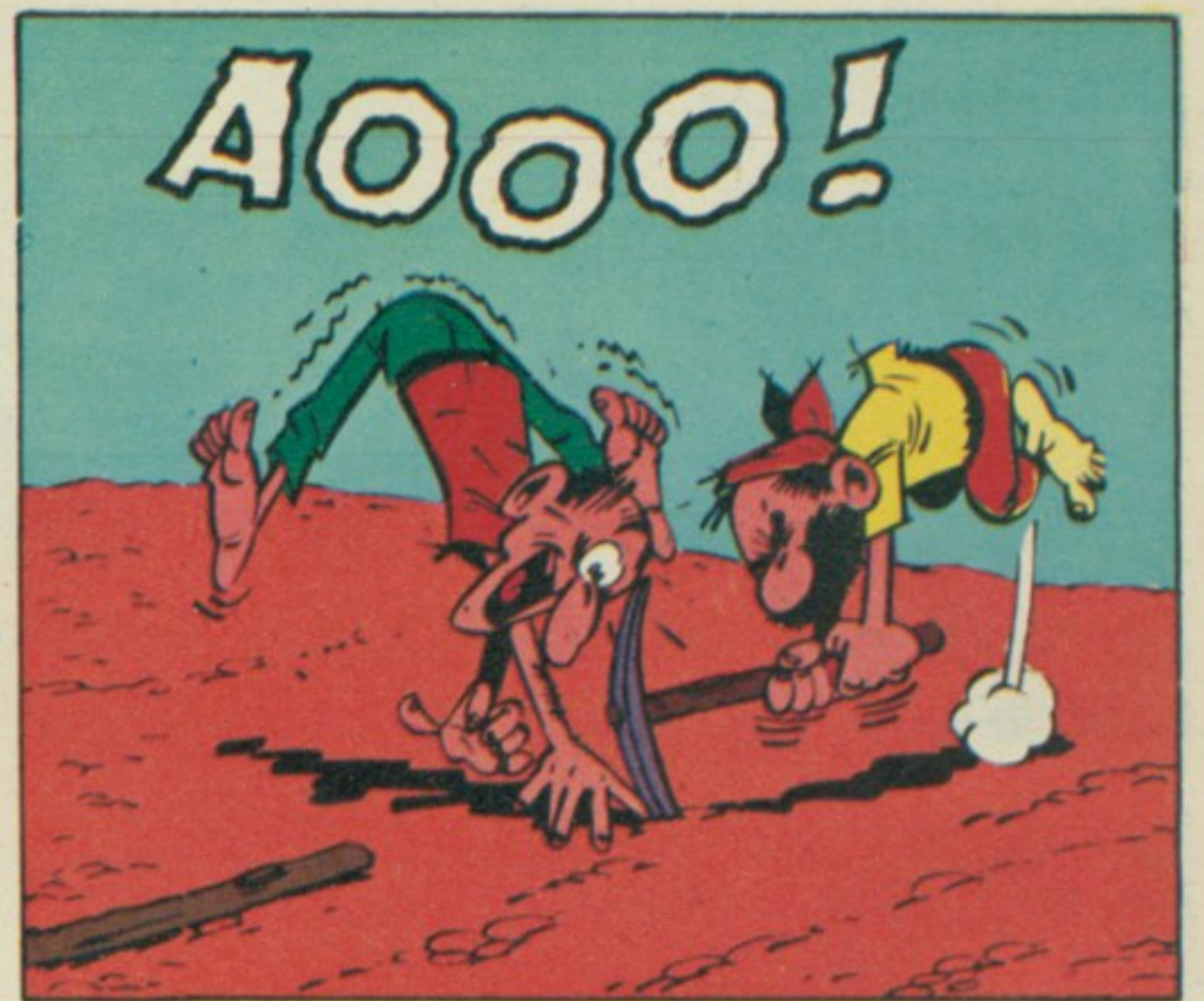
Истог тренутка један од племића брзо се упуту излазу.

— Куда ћете? — упита га краљ.

— Идем да научим да пливам — одговори му дворјанин и несташе иза врата.

ОСТРВО С БЛАГОМ

ТЕКСТ: А. РЕЈМОНД
ЦРТА: М. РЕМАКЛ

КАКО ЈЕ ПОРУЧНИК ЂУРО ТОПОЛЧИЋ,
СИЛОМ ПРИЛИКА, ПРВИ У НАШЕМ ВАЗ-
ДУХОПЛОВСТВУ ИСКОЧИО ИЗ МЛАЗНОГ
ЛОВЦА

КАО ИЗ ТОПА

Све је почело оног тренутка кад сам улетео у облак или, како ми то кажемо у „крпу“. Уронио сам у облак и требало ми је више од 30 секунди да се из њега извучем. За то време моје одељење је већ стигло на циљ. Нисам смео да пођем за њима: бојао сам се да се не сударим с неким. Кружио сам изнад облака и пратио преко радио-станице команде официра за навођење. А када је одељење испалило и последњу ракету на циљ — тенкове направљене од картона — и кренуло кући, пошао сам и ја.

НЕ СИЛАЗИ НИЖЕ!

Летео сам изнад облака и покушао да их пробијем. Спустио сам се на висину од 2.500 метара али дебели слој облака алтостратуса нисам пробио. Поново сам ухватио висину. Јавио сам се команданту.

— У реду, „петнаести“ — одговорио ми је — продужи још пет минута у истом правцу а онда поново покушај.

За пет минута превалио сам отприлике око 17 километара.

— „Први“ — јавио сам команданту — поново идем доле!

Одговорио ми је:

— Пази, не силази ниже од две и по хиљаде метара. Свуда околу су планински врхови.

Оборио сам машину наниже. После 1.000 метара облак се разредио: спазно сам земљу. Био сам у котлу. Са свих страна претили су оштри гребени. Инстинктивно сам повукао команде. Што пре горе!

На висини од 5.300 метара поново сам чуо „првога“.

— Шта се догодило?

— Све је у реду. Извукао сам се.

— Колико имаш горива? — упитао је командант.

Погледао сам инструменти и јавио му.

— Ако останеш са двеста литара — наредио је —

ИСКАЧИ! Предајем те „ливади“.

А „ливадом“ смо звали аеродромску контролу летења. Зачуо сам глас „Чике“, исти онај који нам је свакодневно давао упутства при слетању и полетању. Али данас ми је он звучао некако друкчије.

— Дај сигнал — наредио је.

Притиснуо сам дугме десно од седишта.

— Шта је, момче? Притисни сигнал! — јавио се поново „Чика“.

Притиснуо сам дугме и држао га пуних 15 секунди. За то време мој авион је био предајна радио-станција, а његове сигнале примала је антена гониометра на земљи. На тај начин је она забележила курс којим сам летео и сад ми га је „Чика“ саопштио:

— Петнаести, твој курс је 295 степени.

НЕИСПРАВАН ЖИРО-КОМПАС

Упоредио сам податак с курсом на мом жиро-компасу. Непријатно изненађење! Мој жиро-компас је био неисправан — одступао је за пуних 70 степени.

После два минута поново сам дао сигнал. Налазио сам се на добром правцу. Враћао сам се кући.

Зачуо сам поново „Чика“.

— Петнаести, колико имаш горива?

Погледао сам на бројчаник и јавио. Још двеста литара. Настао је тајац.

Одједном се на табли с инструментима упалише две црвене сијалице. Резервоари с горивом су се празнили.

Тишину је пресекао „Чикин“ глас:

— „Петнаести“ — знаш ли поступак? — упитао је.

— Знам — одговорио сам.

И поред тога „Чика“ је почео, тачку по тачку, да ми говори шта све треба и којим редом да урадим пре исказања. Док сам га слушао упалила се и трећа црвена сијалица. Резервоар је био потпуно сув. Пумпа више

није убацивала ни кап горива у машину. Више нисам смео да оклевавам.

— „Ливада“ — јавио сам — немам више горива. Spreman за исказање.

Први пут сам искочио из авиона још док сам био у ваздухопловној академији. То је био први обавезни школски скок са две хиљаде метара и то из једног у рату заплењеног „јункерса“, који је тако рећи мљео ваздухом у поређењу с мојим млазњакком. Уз мене су стално били лекари и наставници: мерили су ми пулс, намештали падобран. У ствари, њихова забринутост више ме је узбуђивала него сам скок.

ПОКЛОПАЦ ЈЕ ОДЛЕТЕО

Ово сада било је, међутим, нешто сасвим друго. Налазио сам се међу облацима у авиону који на час „гута“ преко 800 километара а уз то не само што никада нисам искакао из млазњака већ нисам ни чуо да је иједан пилот у нашем ваздухопловству то досад учињено. Све што сам о томе знао прочитао сам у књигама.

— Петнаести — јави се „Чика“. — Јеси ли спреман?

— Починьем — одговорих.

Сишао сам на 3.500 метара и мало подигао нос млазњака.

С десне стране седишта налазиле су се две ручице, једна изнад друге. Кроз њих је био провучен осигурач. Извукао сам га и повукао прву ручку. Поклопац кабине је одлетео. Инструменти преда мном наједном су се замаглили. Од ваздуха, оштрог као бријач, штитио ме је ветробран од плекси-гласа.

— Пази на црево анти-ге одела — упозорио ме је „Чика“.

— У реду „ливада“ — одвратио сам — прекидам радио-везу.

Сад сам био потпуно сам у небеским висинама. Ставио сам ноге на папучице седишта, откопчао црева за

АЛИ И АВИОН ЈЕ ТАКОЂЕ ПРОМЕНИО ПРАВАЦ, ПО-НОВО ЈЕ ИШАО ТАЧНО НА МЕНЕ.

довод кисеоника, радио-везу и анти-ге одела. Кад сам то завршио, прислонио сам чврсто главу на наслон седишта јер код исказања при брзини од 800 километара на час ударац ваздуха износи око две тоне. Он, истина, траје само десетину секунде али је сасвим довољно да неопрезном пилоту сломи кичму.

Повукао сам и другу ручицу. Чуо сам оштар пуцањ и експлозија ме је заједно са седиштем избацила из авиона као из топа. Изгубио сам свест. Тако је морало бити јер код наглог избацавања убрзање износи 18 метара у секунди. За то време постао сам двадесет пута тежи.

Када сам се после неколико секунди освестио, падао сам главом наниже везан за седиште. Одвезао сам се и повукао ручицу падобрана. Сада сам лебдео полако падајући. Угледао сам своје седиште, нестајало је у облацима испод мене.

ПРОМАШИО МЕ ЈЕ

После свега што сам преживео прешао сам руком преко очију. Тек тад сам

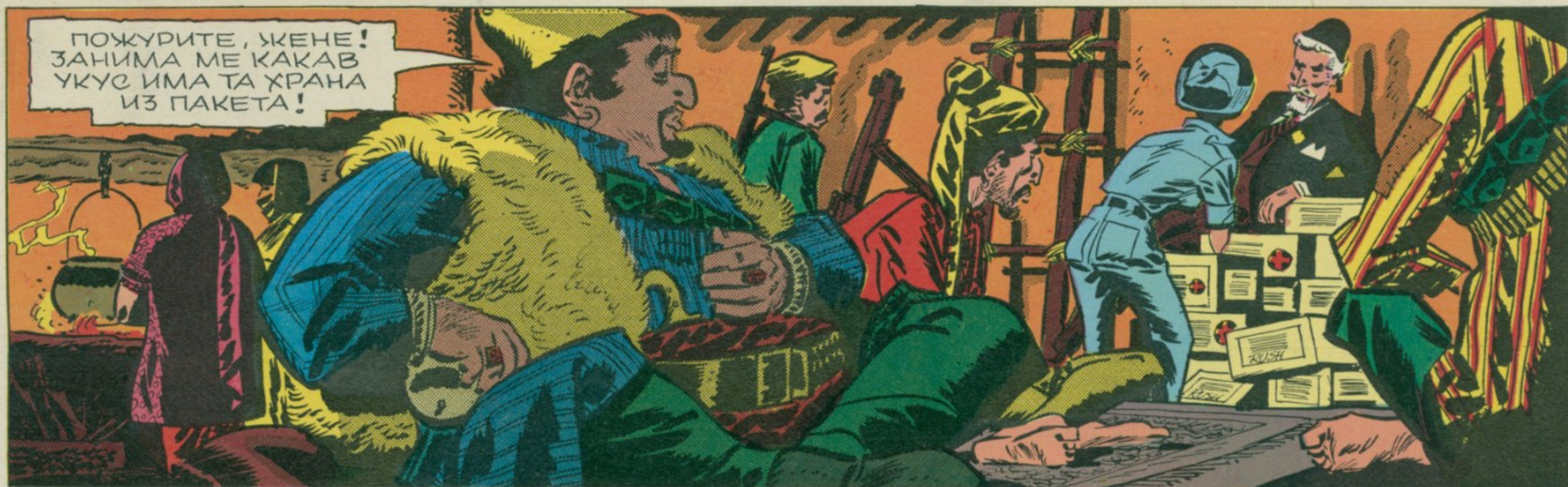
приметио да нешто држим. Погледах — оловка! Ни сам не знам како се ту нашла, али, очигледно, ја сам је читаво време чврсто држао у руци.

Слој између облака у којем сам се налазио био је дубок неких 1.000 метара. Већ сам се приближавао доњим облацима, кад иза себе зачух необичан звук. Скрстио сам руке на грудима да бих се окренуо. Од оног што сам угледао скамених се. Право на мене ишао је неки авион. Шта је с овим пилотом — помислио сам — тај ће ме лудак убити? Морао сам да се спасавам. Прикупио сам конопце падобрана да бих убрзао падање. Али и авион је такође променио правац. Поново је ишао тачно на мене.

Опустих конопце и зажмурих. Помислих: готово је, нема ми спаса. Тренутак-два касније авион прозвизда поред мене. Промашо ме је! Успео сам да прочитам бројеве на његовом репу. Био је то мој авион. Као да се опраштао са мном. Мало касније суновратио се ка земљи.

Најзад угледах испод себе неку речницу.

Приближавао сам се земљи. **Забележио Б. Куч**

БРЕД ЊУМЕН НА МЕРКУРУ

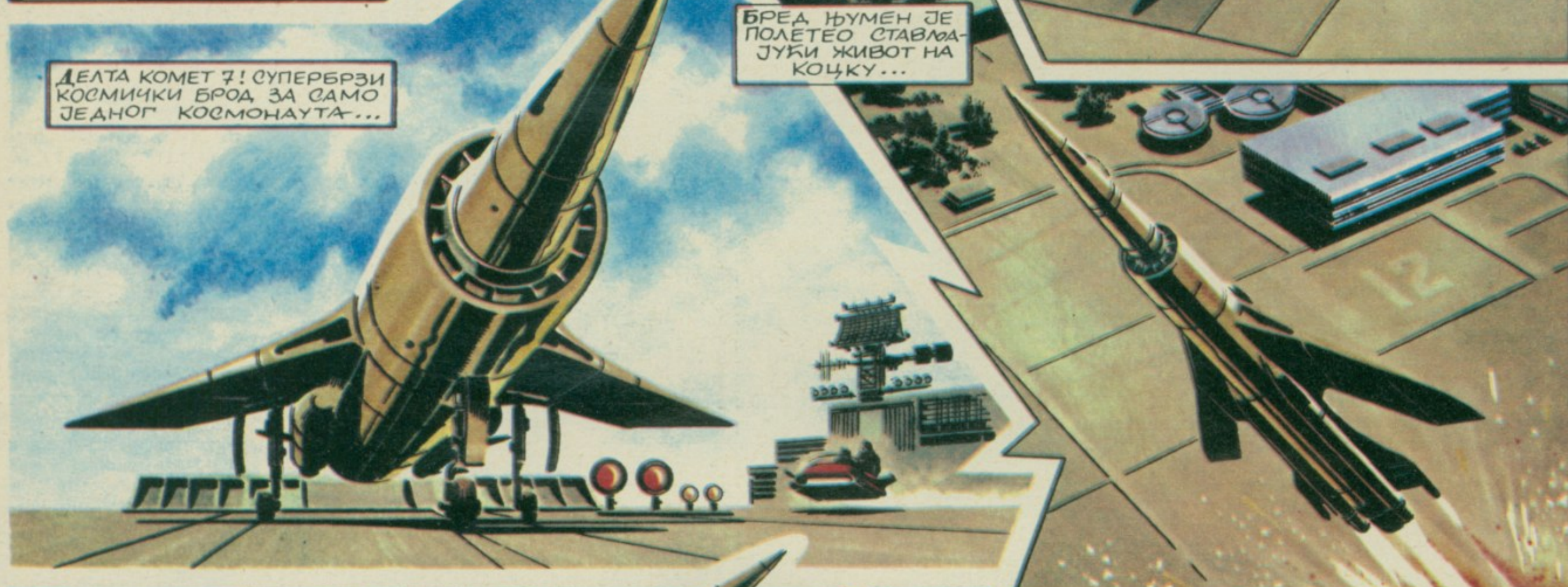
ДА, АЛИ КАКО? НЕМА ТАКО БРЗОГ БРОДА КОЈИ БИ СТИГАО НУЛА Х!

ДА! АЛИ ТО ЈЕ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИ БРОД! БЕЗ ИЈЕДНОГ ПРОБНОГ ЛЕТА!

НАРЕЂЕЊЕ ЈЕ ИЗДАТО И ИЗ ТАЈНОГ ХАНГАРА...

МОЖДА И ИМА, ПУКОВНИЧЕ! ДЕЛТА КОМЕТ 7!

ТО НАМ ЈЕ ЈЕДИНА МОГУЋНОСТ!

ДЕЛТА КОМЕТ 7! СУПЕРБРЗИ КОСМИЧКИ БРОД ЗА САМО ЈЕДНОГ КОСМОНАУТА...

БРЕД ЊУМЕН ЈЕ ПОЛЕТЕО СТАВЉАЈУЋИ ЖИВОТ НА КОЦКУ...

ДЕЛТА КОСМОДРОМУ ГЛЕН ФИЛД! МАХ ЧЕТИРИ, БРЗИНА СЕ ПОВЕЉАВА! ЛЕТИ КАО САН!

ЛАГАНО АЛИ СИГУРНО, СТИЗАО ЈЕ НУЛА Х...

ЈЕДИНА МОГУЋНОСТ ЈЕ ДА ИМ ОНЕСПОСОБИМ ЈЕДАН ОД ГЛАВНИХ МОТОРА И СМАЊИМ ИМ БРЗИНУ!

АЛИ, КАДА ЈЕ БРЕД ПРИТИСНУО ДУГМЕ ЗА ИЗБАЦИВАЊЕ ПРОЈЕКТИЛА...

ЕКСПЛОДИРАКЕ!

АКТИВИРАО САМ ГА... ОН ЈЕ ЗАГЛАВЉЕН!

ГААХ!

КУЛЕ ЋУТАЊА

**ЈЕДИНИ ЗНАК ДА
СУ ТО ГРОБЉА
ЈЕСУ ЈАТА ЛЕШИ-
НАРА НА ВИСО-
КИМ ЗИДИНАМА**

У најтајанственија места на свету без сумње се убрајају куле ћутања у улици Малабар — на самој периферији Бомбаја. Оне су праве тврђаве опкољене двоструким појасом високих зидина између којих стално стражаре чувари са псима. Чак ни њима није дозвољено да ступе у унутрашње одељење. Једна једина врата воде у унутрашњост, а кроз њих може да прође само мало одабраних.

Какве су то куле? То су гробља парса који ту остављају своје мртве лешинарима јер им њихова религија забрањује да мртве покопају или спале.

Парси су потомци Персијанаца, који су, пошто је Александар Македонски уништио њихово царство, пребегли у Индију да би избегли ислам који је продирао. Данас их има око 100.000 у Бомбају и Сингапуру и готово сви су без изузетка трговци. Живе потпуно одвојени од осталих вероисповести. Имају школе, болнице и храмове у које могу да

ућу само следбеници учења древноиндијског филозофа Заратустре. А главно обележје ове религије је обожавање ватре и то што не сахрањују мртве већ их остављају птицама лешинарима. Баш зато што живе издвојени дошло је до тога

да се о верским обредима парса мало зна. Из храма у коме се обавља обред у присуству родбине, мртви се у погребној поворци преносе у „куле ћутања“. Они се на капији унутрашњег зида предају свештеницима који тамо станују и никада не напуштају град мртвих.

Упркос свему већ се дешавало да су неки храбри људи продирали у куле и описивали их. У Музеју принца од Велса у Бомбају постоји чак и модел једне такве куле. То су широке округле ниске грађевине с једним јединим улазом иза којег воде степенице на кров. У крову се налазе три концентрична круга који се опуштају све до дна. Ту се остављају тела мртвих: у највећи спољни круг — мушкарци, у средњи круг жене а у унутрашњи део. Једини знак да су то гробља јесу јата птица лешинара на зидинама. Чак ни у непосредној близини не осећа се никакав задах — необични гробари раде свој посао брзо.

С. М.

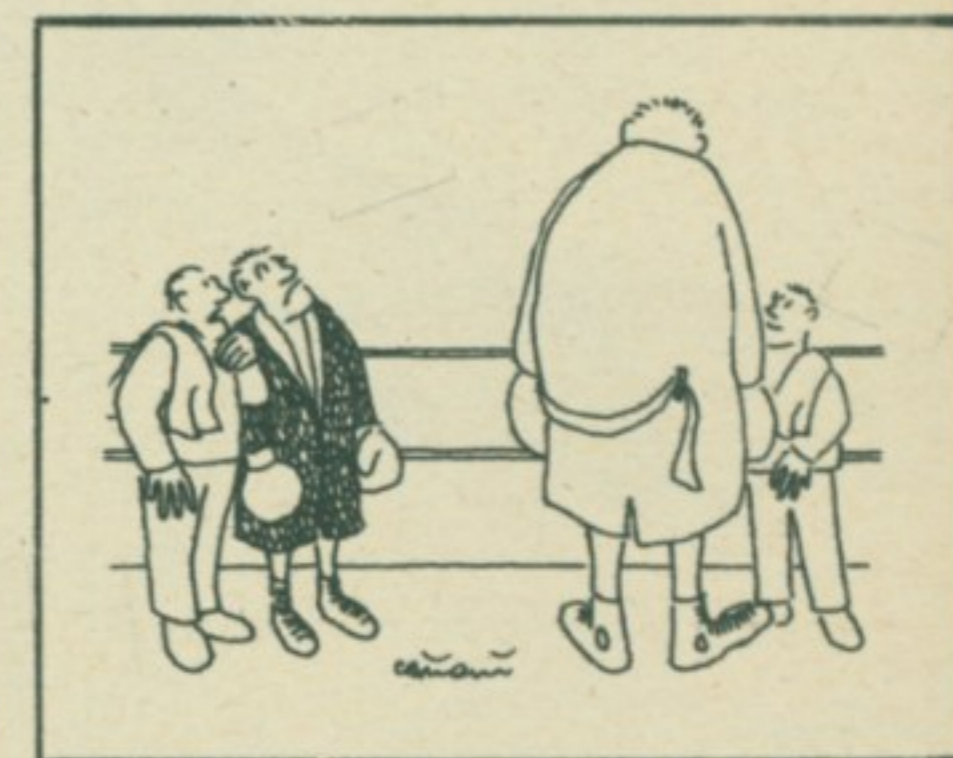
ХУМОР ***

Интервју са кошаркашом

Без речи

— Слаба тачка му је АРКАДА.

**ЈЕДНА
АЛИ ВРЕДНА**

**КО ЈЕ БИО ДОБАР
ШТИТОНОША, УМЕ-
ЋЕ ДА БУДЕ И ДО-
БАР ЗАПОВЕДНИК.**

(Сервантес)

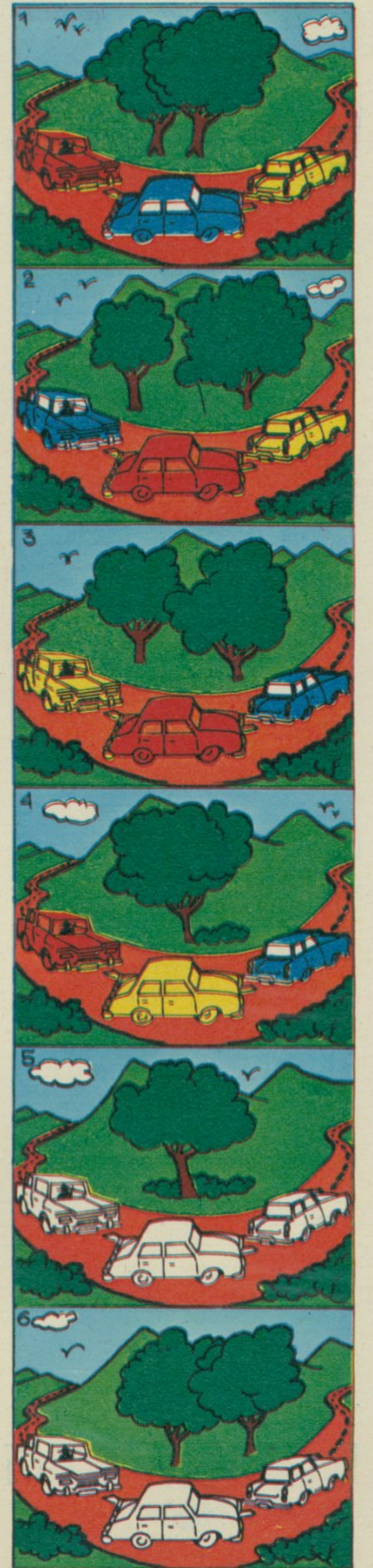
ЈА ВОЛИМ **ЕВА** САРДИНУ СА ЗНАКОМ МОРЖА

МАЛИ ДЕТЕКТИВИ

УМЕТЕ ЛИ ДА КОМБИНУЈЕТЕ?

Три предмета могу да се поставе један до другог на шест различитих начина. На цртежима 1, 2, 3 и 4, приказана су по три аутомобила (црвени, плави и жути) постављена у четири комбинације. Пронађите преостале две комбинације — обојте аутомобиле одговарајућим бојама или напишите само назив боје на сликама 5 и 6.

Решење на 31. страни.

ПОЛУДЕЛА ЖВАКА

ЏОН ШТАЈНБЕК

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ПОСЛЕ СВАКОГ УДАРЦА ОНА СЕ СКУПЉАЛА, КАО ДА СЕ ПОДСМЕВА МОЈОЈ НЕМОЋИ, И НАСТАВЉАЛА ПУТ ПРЕМА ЏОНУ КОЈИ СЕ ШЋУЋУРИО У УГЛУ

Почетком лета наставио сам се с породицом у Паризу. Уселили смо се у лепу кућу број један, авенија М... у чијем су се приземљу некад налазиле штале огромне палате.

У тој лепој кући на три спрата, чији су прозори гледали у унутрашње двориште, живео сам са женом и троје деце, два синчића и одраслом кћери. Са нама су становали, поред настојнице која се у Паризу добија уз кућу, куварица, такође Францускиња, кућна помоћница из Шпаније а и моја лична секретарица, једна млађа Швајцаркиња. Таква је била ситуација у кући када је све почело...

Далеко од аматера

Кад сада размишљам о тим догађајима, све ми је јасније да главну, мада сасвим нехотичну кривицу сноси мој млади син Џон коме је тада било осам година и који је био немиран и слadak баш као сваки други осмогодишњи дечак.

Тај млади господин је током последњих година проведених у Сједињеним Америчким Државама постао верни поклоник чудне америчке маније која се састоји у жвакању гуме; у тој области он је показивао необичан таленат и, мада још није постао прави шампион, већ је био далеко од аматеризма.

Можда је корисно да на овом месту објасним суштину и правила игре која се зове жвака.

Страствени жвакач извесно време жваће и гњечи гуму између језика и зуба, затим је постепено тањи а онда нагло избацује напоље танак балон који расте, расте, све док не пукне; влажна и делићи распрснутог балона лепе се за браду, нос па чак и по коси. Вешт жвакач спретним покретом кажипрста у круг прикупља ове тужне остатке, враћа их у уста и наставља да прежива и тако све до новог балона.

Један од мојих најпријатнијих доживљаја у Паризу почетком лета било је откриће да је млади син заборавио у Америци своје залихе жвакаће гуме. Мали је говорио јасно и разговетно а у очима више није имао онај изгубљен израз, карактеристичан за све страствене жвакаче. На жалост, то је кратко трајало. Један стари породични пријатељ, који је путовао по Европи, донео је деци огромну количину ове проклете гуме; мислио је да ће нас његов поклон силно обрадовати.

Она неће да изађе

И стара прича се наставила. Речи које су долазиле из уста мога сина опет су са муком проналазиле пут кроз велику гумену препреку.

Пошто сам савремен родитељ и не желим да разним забранама кварим невини задовољства своје деце и та-

ко ризикујем да добију комплексе, помирио сам се са судбином да лето неће бити онако пријатно како сам у почетку мислио.

Док пишем неку књигу, комад или чланак потребна ми је потпуна тишина, па сам принуђен да заведем тиранску дисциплину. Једно од првих правила је да у својој близини не трпим ни жвакање ни прављење балона од гуме.

Џон ову моју жељу схвата као нешто сасвим природно, као закон који ни по коју цену не сме да прекрши, и не жали се. Он с времена на време долази у моју радну собу да поседи са мном неколико тренутака, мирно и без речи.

Пре једно две недеље, у касним поподневним часовима, удубљен у писање, чух, на свој ужас оно познато „плоп-плоп“ које бих препознао у хиљаду, звук балона жвакаће гуме који се распрскава. Баких строг поглед на свога потомка и угледах га како жваће из све снаге. Образи су му били црвени од стида а мишићи вилица ужасно надути.

— Ти знаш оно правило — рекох му хладно.

У том тренутку, на своје велико изненађење, приметих сузе у његовим очима. Из уста пуних гуме зачу се глас:

— То нисам ја урадио.

— Како ниси ти? — упитих га цептећи од беса. — Чуо сам те а сада те и видим.

— Али, тата — одговорио ми је — то заиста нисам био ја. Не жваћем ја гуму, она жваће мене.

Посматрао сам сина пун минут. То је поштено дете које врло ретко лаже. Ужасна мисао паде ми на памет: изгледа да је ова одвратна гума најзад помутила разум мога малишана. Треба покушати тактично и благо. Мирно сам му се приближио, пружио руку и казао:

— Испљуни!

Џон је покушао да се ослободи жвакаће гуме, али без успеха.

— Она неће да изиђе.

— Отвори уста! — наредих му строго.

Затим сам завукао прсте у његова уста. После двадесетак неуспелих покушаја, ужасно изнервиран, успео сам да ухватим ту љигаву ствар и да је ставим на свој писаћи сто, по врх гомиле папира. Она је једно време подрхтавала, затим се надула и прснула исто онако као када је у устима. Мој син и ја смо је запањено гледали.

Дуго нисам могао да се снађем: сањам или се с гумом дешава чудо невиђено. Најзад упитих:

— Да ли те гума већ дуго жваће?

— Од синоћ — гласно је одговорио.

— А када си то први пут приметио?

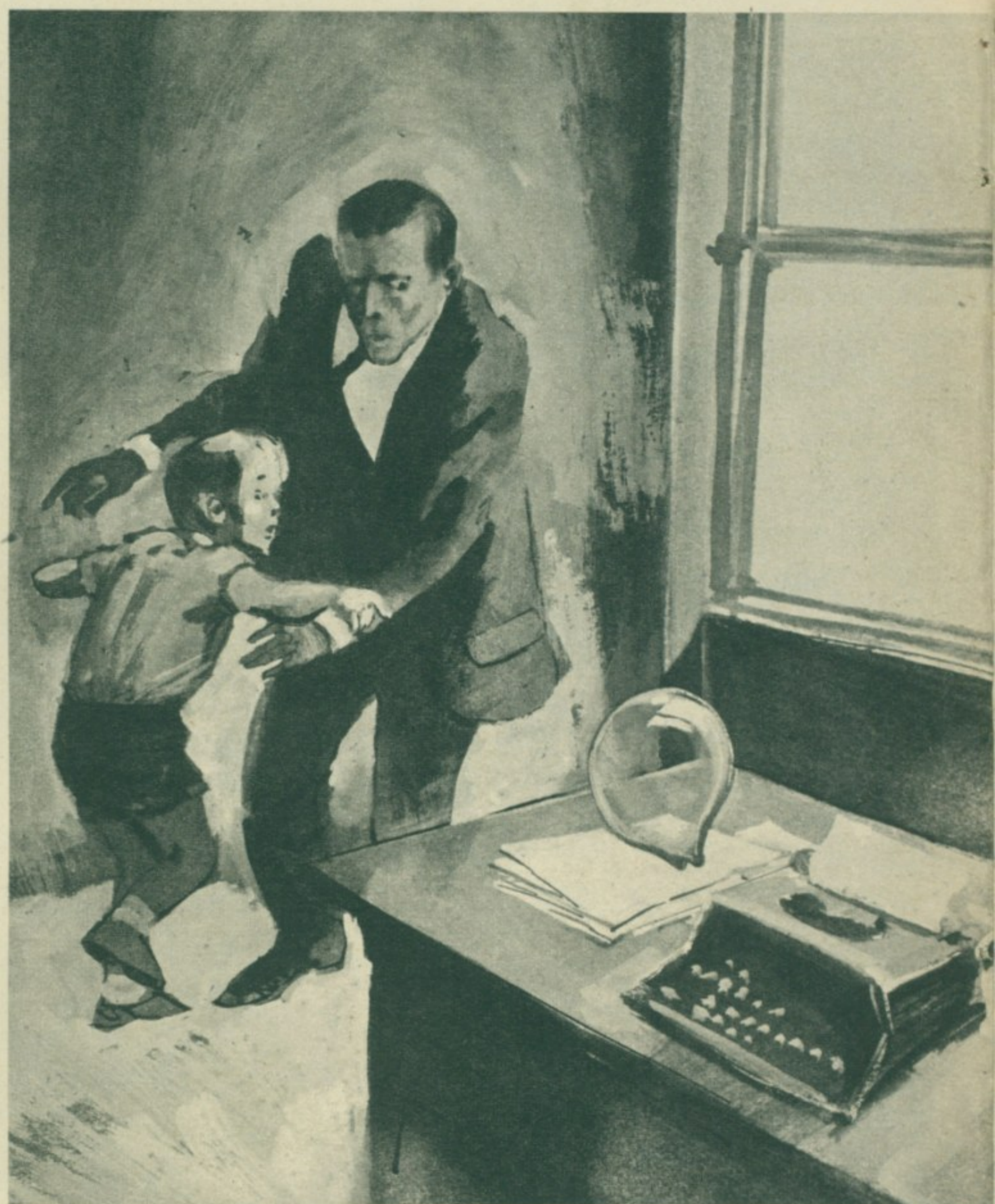
Џон ми одговори сасвим безазлено:

— Тата, молим те да ми верујеш.

Синоћ, пре него што сам заспао, залепио сам, као и обично, гуму испод јастука. Усред ноћи пробудио сам се с гумом у устима. Извадио сам је,

вратио под јастук и опет заспао. Ујутро, када сам се пробудио, гума ми је поново била у устима. Зато сам и дошао теби јер не знам шта да радим. Тата, реци ми шта то значи.

Док је Џон причао ја сам нетре-

ОНА ЈЕ ЈЕДНО ВРЕМЕ ПОДРХТАВАЛА, ЗАТИМ СЕ НАДУЛА И ПРСНУЛА ИСТО ОНАКО КАО КАД ЈЕ У УСТИМА

мице гледао у гуму. На њој се догађала нека промена. Одједном је престала да се жваће и, слично мекшицама, кренула преко стола према мом детету. Прво му је села у крило а затим почела да се пење по његовој кошуљи. Тек тада сам се досетио да она жели да се врати у Џонова уста. Он је ћутао, скамењен од страха.

Ником ни речи

— Стоп! — крикнуо сам видећи да је моје најмлађе дете у опасности, а у таквој ситуацији ја обично побесним. Зграбио сам чудовиште

које је милело по Џоновој бради, одјурио у другу собу и бацио га кроз прозор, међу пролазнике. Када сам се вратио у радну собу, видех Џона како седи и буљи у празно.

— Сине мој, — рекох му — ти и ја смо били сведоци једне појаве за коју знамо да је истинита али би остали у све то врло тешко поверовали. Због тога ти предлажем да овај догађај обојица предамо забраву и никада, разумеш, никада живој души не прозборимо ни слова.

Очекивао сам одговор али у соби је владала мртва тишина. Окренух се ка Џону и видех како ужаснуто

гледа у врата. Тада и ја спазих, о ужаса, страшну сивкасту лоптицу како прелази преко тепиха и тресући се клизи ка мом сину.

Обуздах панику и баких се на непријатеља. Ухватио га, завитлах према столу, зграбих тешки афрички буздован који је као трофеј висео на зиду и почех да ударам као суманут.

Али, она је после сваког удараца скупљала своје делиће, пулсирала као да се подсмева мојој немоћи и настављала пут према Џону који се шћућурио у једном углу.

Одједном, досетих се. Зграбих гуму, завих је у марамицу, истрчах из

куће и јурећи око 300 метара бацих прљавосиву масу у Сену.

Језив крик у ноћи

Цело то после подне морао сам да храбрим сина који се тресао од страха и нервозе. Најзад сам му дао пет таблета гарденала да би могао да заспи.

Усред ноћи, пробудио ме је језив крик који је допирао из дечје собе. С осталим укућанима сјурих се низ степенице, прескачући све по четирима, и као без душе улетех код деце. Џон је, цептећи од ужаса, седео на кревету и из уста, која су жвакала и жвакала, покушавао да извади грозну гуму. Док сам размишљао шта да предуздем, један балон се појавио на његовим уснама и распрснуо се онако пlop-пlop.

Сада сам све забезекнуте укућане морао да упознам с немилим догађајем. Претходно сам гуму причврстио иглом за зид. Наша француска куварница решила је проблем на свој начин, одлучно одбијајући да поверује у оно што је видела рођеним очима. Све то је немогуће, изјавила је она, додајући да је разумна особа која припада једном разумном народу. Шпанска кућна помоћница позвала је о свом трошку пароха да истера нечастивог из куће. Збуњени човек читао је молитве и отишао, мрмљајући да читаву ствар треба предати у руке лекара а не господа бога.

Чудовишна гума опседала нас је пуне две недеље. Чак смо је и сагорели у великом камину и гледали како пукцета и нестаје у плавичастом пламену. Па ипак, исте ноћи опет су се чули крици из собе нашег мезимца.

Већ на ивици снаге однео сам је далеко ван Париза и прегазно својим колима. Када смо је идућег јутра извадили из Џонових уста на њој су се видели трагови аутомобилских гума.

На корист целог човечанства

Не знајући шта да радим ставих је у тањир од пластике који сам покрио стакленим звоном и брижљиво зацементирао. Тако сам могао да контролишем даљи развој догађаја.

Гума је кружила по рубу тањира покушавајући да изиђе, и при том опасно дахтала и клокотала.

— Моја си, лепотице! — кликтао сам ја пресрећно. — Сада ми нећеш умаћи!

Од тада је прошло недељу дана. Ја непомично седим поред стакленог звона и пијим у гуму. Окренем главу само да бих прогутао који сендвич или шољицу кафе. Када идем у купатило, стражу поред гуме држи моја жена.

Посматрајући гуму и њено понашање дошао сам до неких закључака који могу да буду од користи читавом човечанству.

Првог дана заточеништва гума је на све начине покушавала да изиђе. Затим је, целог једног дана и ноћи, била врло узбуђена и нервозна. Трећег дана почела је да се жваће, а четвртог је већ показивала знаке замора и измршавелости. Сада је седми дан и чини ми се да је крај близу. Гума немоћно лежи на тањиру, а боја јој је прљавожута. Последњим снагама се придигла када је Џон ушао у собу, али је одмах уморно клонула. Чини ми се да ће ноћас скончати.

Када се то догоди, ископаћу у башти дубоку рупу, ставићу у њу стаклено звонце, затрпаћу га и засадити неколико струкова зумбула.

ВУЛКАНСКО ПЛЕМЕ

ПОСЛЕ ТЕШКЕ ПОБЕДЕ НАД НЕПРИЈАТЕЉЕМ ГХМУРИ СУ СЕ УЛОГОРИЛИ У ДОЛИНИ ПУНОЈ ДИВЉАЧИ. ПОЧЕО ЈЕ ПРИВИДНО МИРАН ЖИВОТ. АЛИ, КАО И РАНИЈЕ ОСЕЋАЛА СЕ НЕИЗВЕСНОСТ.

ГРУПА ЛОВАЦА КОЈЕ ЈЕ ПРЕДВОДИО КАУМ ВРАЋАЛА СЕ У ЛОГОР.

ЗАР ТУНГА НИЈЕ СА ВАМА?

УЗНЕМИРЕНИ НОУН КРЕНУО ЈЕ У ПОТРАГУ ЗА ПРИЈАТЕЉЕМ.

ТУНГА!

ЗАШТО МОЈ БРАТ ИЗБЕГАВА ХОРДУ КАО УСАМЉЕНИ МАМУТ? ОН СЕ МЕЂУ СВОЈИМА ПОНАША КАО СТРАНАЦ.

ПОДСЕТНИК

1+3=0	6+3=0	1+4=0	6+4=0
2+3=0	7+3=0	2+4=0	7+4=0
3+3=0	8+3=0	3+4=0	8+4=0
4+3=0	9+3=0	4+4=0	9+4=0
5+3=0	10+3=0	5+4=0	10+4=0

За забаву и учење: електрична рачунаљка (на батерију). Новоотворена књижара „Стадион“, Булевар Црвене армије број 38. Цена 26.— нових динара.

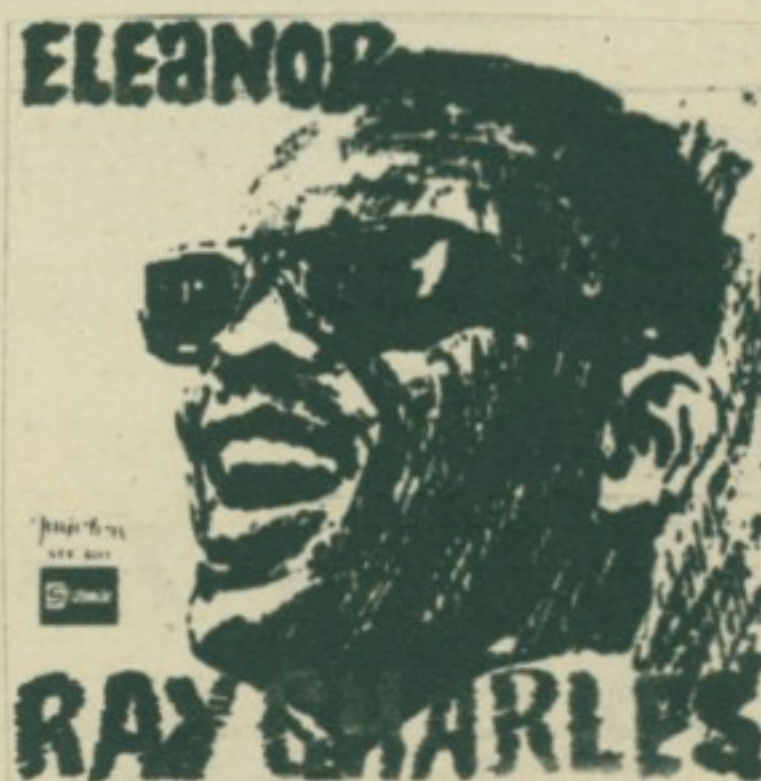
ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

РЕЈ ЧАРЛС ПЕВА «БИТЛСЕ»

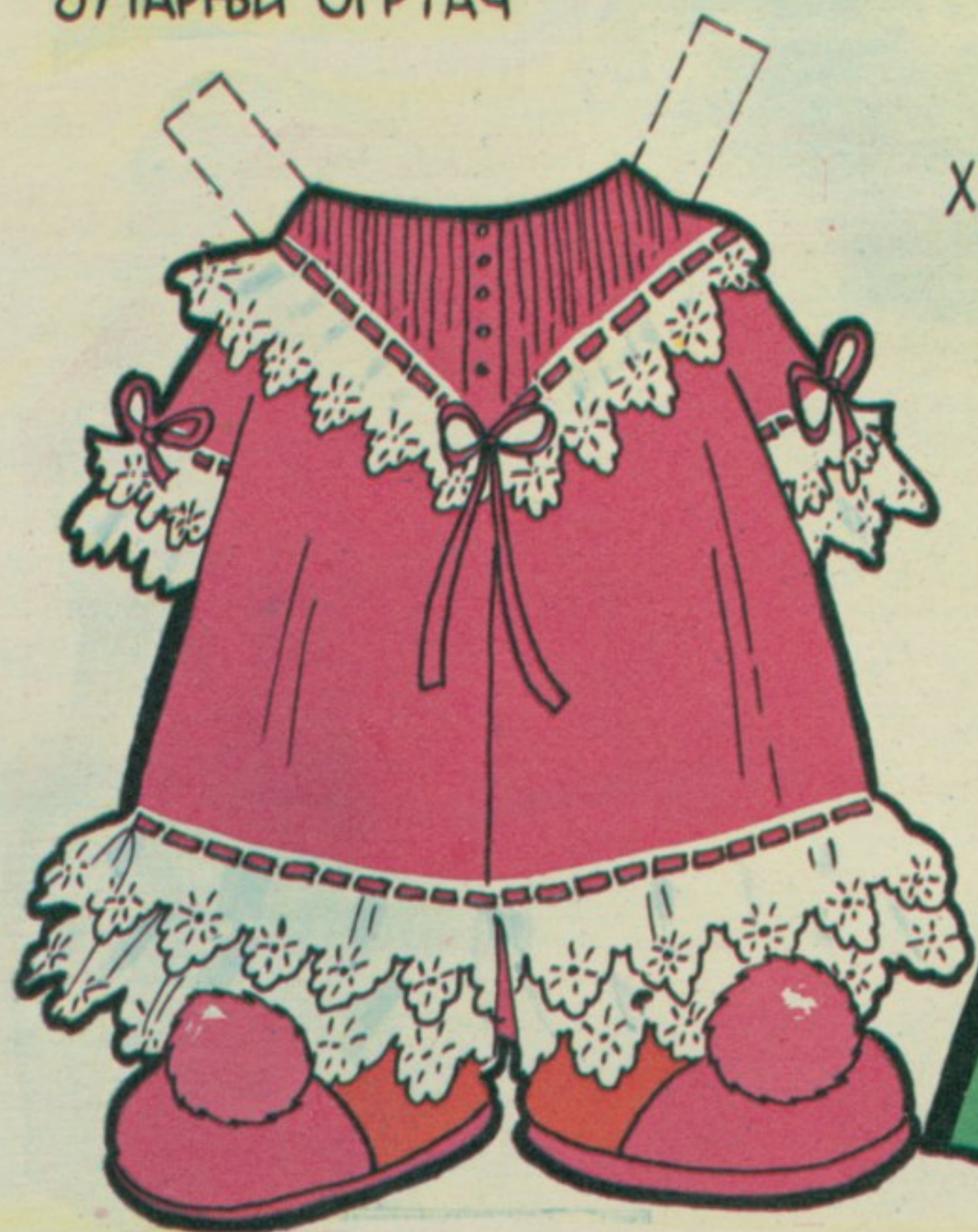
Слепи црначки певач Реј Чарлс недавно је снимрио две мелодије које су још једном потврдиле његове изванредне вокалне могућности. Обрадовао је не само своје обожаваоце већ и стручњаке. Јер, „Eleanor Rigby“ и „Understanding“ (Разумевање) Реј Чарлс пева онако како то данас нико други не уме и не може. Прва песма је позната из репертоара Битлса. Интересантно је упоредити ове две интерпретације. Плочу, чија је цена 7,00 н. дин, издао је „Југотон“.

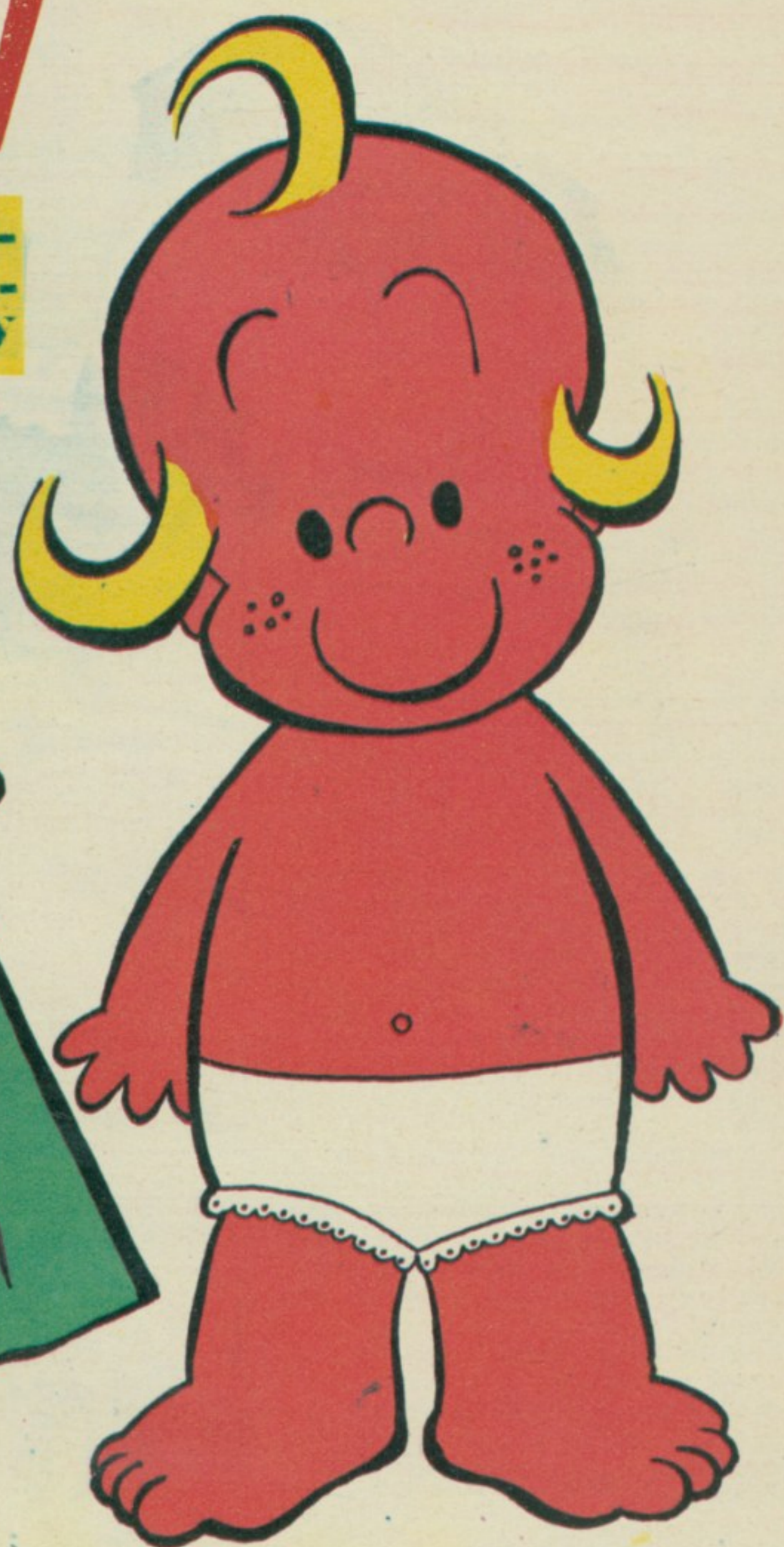
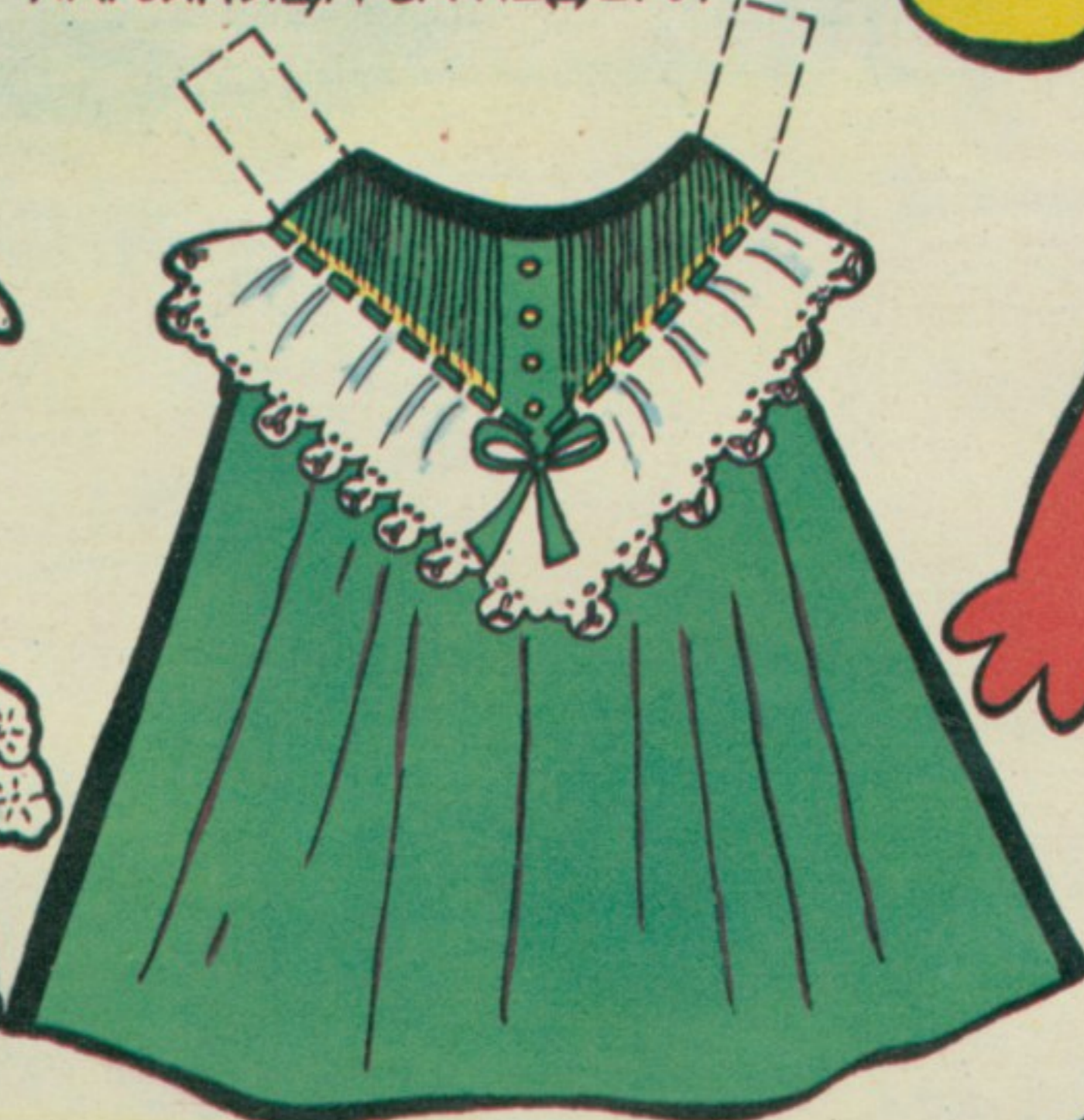
ОБУЦИТЕ ЦИЦУ

ЗАДЕНТЕ ЦИЦУ НА КАРТОН И ОНДА ЈЕ ИЗРЕЖИТЕ. ОДЕЉУ ИСЕЦИТЕ ЗАЈЕДНО СА ТРАКАМА И УЗ ПОМОЋ ТРАКА ОБЛАЧИТЕ ЦИЦУ

ЈУТАРЊИ ОГРТАЧ

ХАЉНИЦА ЗА НЕДЕЉУ

ЗА ЗИМСКИ САН
ЗА ЛЕТЊИ ОДМОР
ЗА СВАКИ ДАН

ТО ОБИЧАН
ЈАСТУК
НИЈЕ

15 ГОДИНА ГАРАНЦИЈЕ

ТО ЈЕ
ЈАСТУК **Tiger**
ОД ПЕНАСТЕ ГУМЕ

КАПА С ПОМПОНОМ
ЗА СПАВАЊЕ

СПАВАЊИЦА

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Волео бих да се дописујем са девојкама и младићима широм земље. Имам 18 година и учим IV разред техничке школе. Мој највећи хоби су маркице и фотоси глумаца и певача. Обожавам музику. Валентин Томашевић, ул. Јанка Вукотића 10, Иванград.

Хтела бих да размењујем разгледнице са друговима и другарицама широм наше земље и из иностранства. Посебно ме интересују споменици културе. Језик дописивања: српскохрватски и енглески а може и француски. Љубица Љубинковић, 4. јула 29. Рума.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Скупљам марке и салвете. Идем у 7. разред. Бисерка Вадивук, ул. Ивана Цанкара 31, Земун.

Желим да се дописујем са својим вршњацима широм наше земље. Идем у V разред и скупљам салвете и фотографије глумаца. Нина-слава Рашић, Ивана Цанкара 31, Земун.

Имам 13 година и идем у VI разред. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм земље. Драгица Јовановић, с. Опарић, з. п. Белушић, код Светозарева.

Јављају вам се младићи и девојке из Данске. Нама је од 14—19 година и желели бисмо да упознамо вашу земљу дописујући се с младима из Југославије. Срдачан поздрав. Језик дописивања: енглески. Orla Christensen, Tyge Brahesvej 33, Alborg, Denmark.

Сакупљам значке од 1967. и сада имам око 150 комада. Међутим, налазим се на школовању у Мостару па тешко долазим до значака. Молим оне који би хтели да се мењају нека ми се јаве писмом. Велибор Илић, Ваздухопловна гимназија „М. Тито“ III-е, Мостар.

Пошто сам одскора постао колекционар значака молио бих другове и другарице из Југославије, ако би хтели, да ми вишак својих значака пошаљу. Ја се надам да ће ми читаоци „Забавника“ помоћи. Јосип Марачи, Бачко Ново Село, ул. Нурије Поздерца 4.

Младић Југословен на раду у Немачкој жели да се дописује с девојкама из Југославије. Антон Кореи, Dyckerhoff-Vitmann, 8919 — Unittig Amersse, Deutschland.

Имам 14 година и идем у VII разред. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Најрадије слушам Моцарта и Бетовена, али и Тома Цонса. Вера Костић, Северни блок 8. улаз 2 3/8.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из земље и иностранства. Имам 13 година, скупљам салвете и хемијске оловке, и обожавам Антоана. Олга Петровић, Солитер 2, стан 26, Лесковац.

Ја сам ученица 8. разреда школе бр. 11 у граду Лењиногорску. Желела бих да се дописујем с југословенским пријатељима. Волела бих да упознам њихов живот, шта раде, шта их интересује. Вишу вам веома захвална ако објавите моје писмо. СССР, В. К. О. г. Лењиногорск. Ридерскиј перелук но. 19. Шелемовој Лидији.

* укршћене речи *

Водоравно: 1) целокупан, 4) једноцифрен број, 7) предсобље, трем, 10) медикамент, 11) сат, 12) слово латинице, 13) стојер, 15) два слова, 16) дворана, 18) старо име Ирске, 20) планина у Србији, 21) пут, 22) улица (турц.), 25) јужно воће, 27) хитар, 29) део течности, 31) противљење, одупирање, 34) два

слова, 35) лична заменица, 36) иницијали аутора оперете „Сплитски акварел“, 37) мања позоришна представа, 39) украсна биљка, 41) биларјарски штап, 42) индустријска биљка.

Усправно: 1) наш књижевник („Зона Замфирова“), 2) столеће, 3) скраћеница за едисију, 4) музичка нота, 5) крчаг, 6) главни град Корзике, 7) игра, 8) копрена, 9) прад у Западној Немачкој, 13) део железничке станице, 14) медицински стручњак, 17) седиментна стена, 19) опака болест, 23) планински усек, 24) омашка, 26) град у Бачкој, 27) врста дрвета, 28) предлог, 29) предлог, 30) дан у недељи, 32) планина у Србији, 33) врлог, 38) савремени совјетски филмски редитељ (Ни колај), 40) разум.

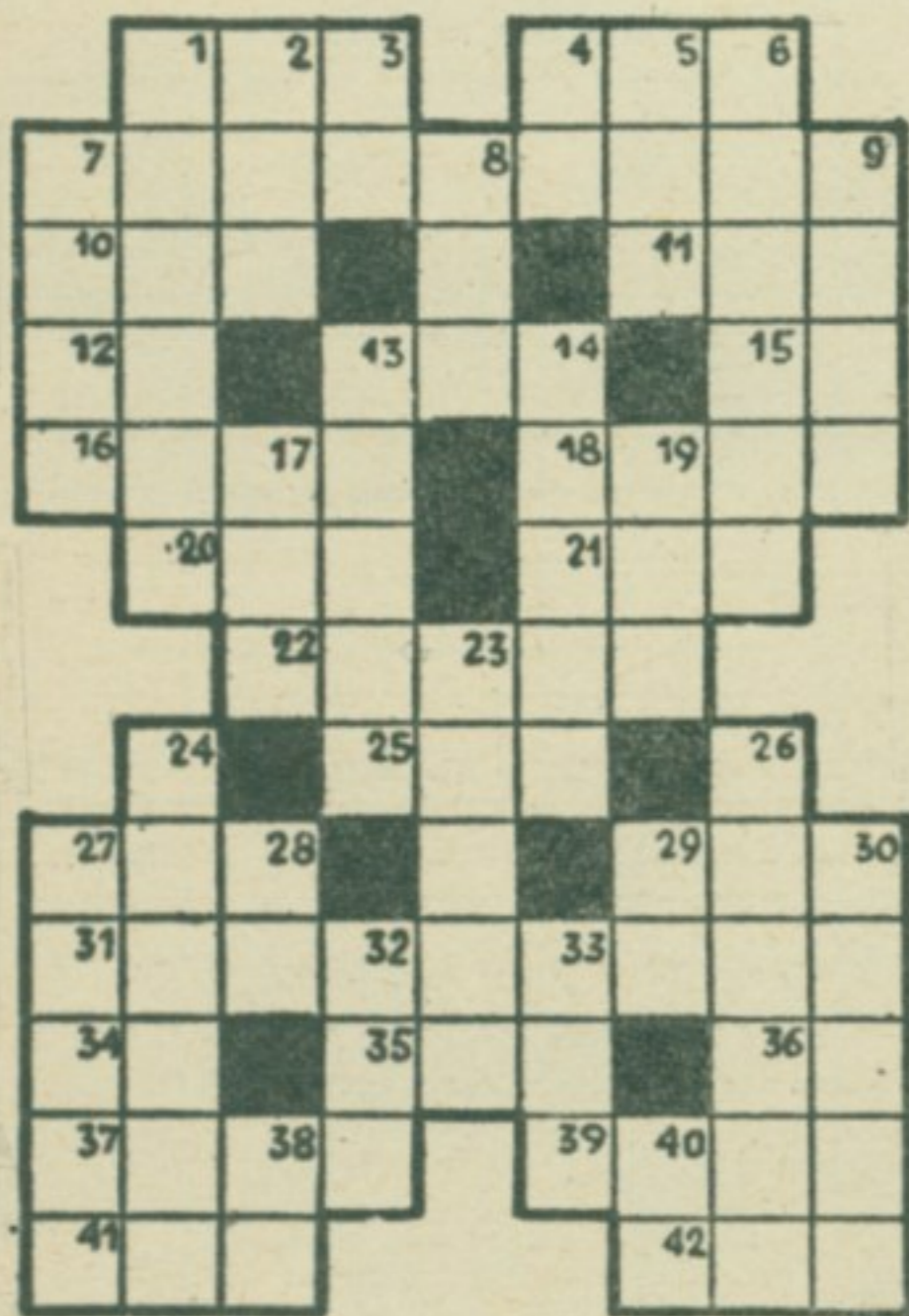
РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) ватра, 6) Балеари, 8) Дела, 9) Кант, 11) „Власт“, 13) сто, 14) ае, 15) ила, 17) Ек, 18) ТВ, 20) Едер, 22) Рим, 24) лов, и, 25) име, е, 26) сир, 28) рен, 30) ета, е, 32) Аца, 34) ри, 35) Спа, 37) Ис, 38) аков, 40) боја, 42) али, 43) Ана.

????????????????????

РЕШЕЊЕ ЗА „УМЕТЕ ЛИ ДА КОМБИНУЈЕТЕ“

Одговор: 5. комбинација: плави—жути—црвени, 6. комбинација: жути—плави—црвени.

Главни и одговорни уредник Никола Лекић. Технички уредник Владимир Горбунов, Београд, Македонска 29. ● Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29. ● Текући рачун број 602-1-2-1.

● Поштански фах 124. ● Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полу-годишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара

● Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

НЕСПОРАЗУМИ ОКО »ДЕБЕЛЕ БЕРТЕ«

Узгред, да те замолим за адресу Драгана Џајића.

Боривој Николић
Шабац

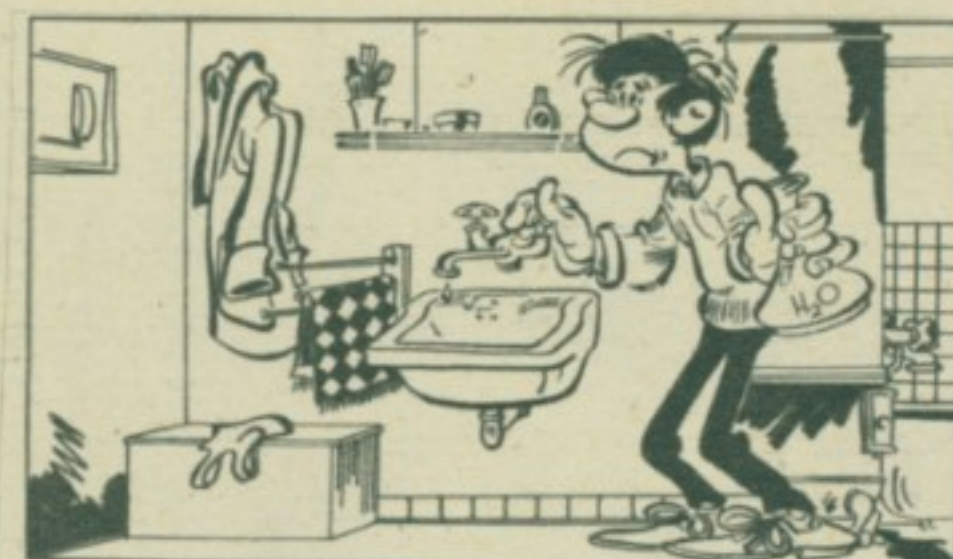
Поштовани друже уреднице, „Дебела Берта“ која се помиње у 872, и 876, броју вашег листа је популаран назив за немачки мерзер 420 мм, а не за далекометни топ 210 мм. (Mayers Leksikon, s. v. Dicke Berta, Том 3., стр. 755).

Друго, не може се никако рећи да је београдска тврђава рађена у бароком стилу... јер је то војни објекат који се гради по одређеном војном систему, а не неки дворач или слично.

Трпе, Вобан (Vauban) није био швајцарски инжењер, већ маршал Француске, војни инжењер и почасни члан Француске академије наука. Београдска тврђава из прве половине 18. века рађена је по Вобановом систему уз примесу других школа, нарочито немачке. (Larousse du XX siecle, s. v. Vauban, Том 6 стр. 921).

И на крају, градња београдске тврђаве је била поверена најпре инжењеру Де Бофеу, а затим барону Доксату фон Моресу. (Види М. Пауновић: Београд вечити град, стр. 205).

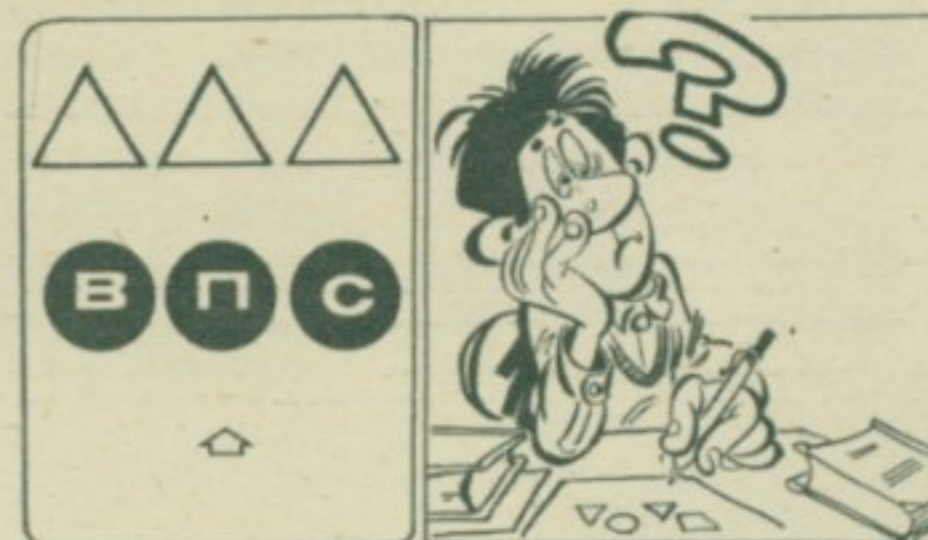
Као што је речено у бр. 876. ми смо објавили оно што водич говори туристима. То нас, међутим, не ослобађа дужности да и грешке настале на тај начин не исправимо па вам захваљујемо на труду.

Човек здрав, нормално развијен и просечне тежине, попије дневно око 1,2 литар воде, а још 1,3 литар унесе се у организам са храном. То значи, око 2,5 литра воде у току једног дана, или за годину око 915 литара. Драгану Џајићу пишите на: ФК Црвена Звезда, Београд, Коларчева 3.

РЕШИТЕ ЗАДАТАК

Драги Забавнице, ево имам нешто за тебе. То је један задатак.

СВАЂА ОКО ПУШКЕ

Драга редакцијо, ја и моја два друга смо купили ваздушну пушку. Родитељи су ми то дозволили, али један од мојих другова није обавестио своје родитеље о томе, а нама је био рекао да јесте. И сад, кад смо купили пушку његови родитељи су је узели и не дају нам је. Моји родитељи се не слажу с тим, а ја сад заиста не знам ко је у праву?

Живорад Годоровић, Ошљане
З. П. Милићево, Зајечар

Не знамо све податке да бисмо вам дали одговор на ваше питање. Прво, чији је новац којим је купљена пушка, јер од тога зависи и ко је њен власник. Друго, колико вам је година, вама и вашим друговима. Пишите нам поново и боље објасните цео случај.

КОЛИКО ПИЈЕМО ВОДЕ

Драги Забавнице, ти си мој најбољи пријатељ, па се надам да ме нећеш изневерити. Одговори ми колико човек просечно попије воде за годину дана.

Троуглови представљају три куће, а кружићи приказују (редом) воду, плин и струју. Задатак: уведи (линијама) струју, воду и плин у све куће, а да се при том водови не укрштају, не додирују и не пролазе кроз куће. Напомена: троуглови се могу размештати по вољи.

Решење имам и послаћу га ако нико не реши задатак.

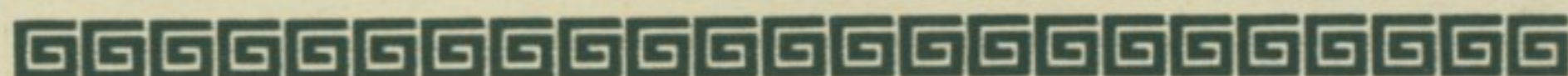
Симо Десанчић, Загреб
Пантовчак 10.

Објављујемо вашу загонетку и позивамо наше читаоце да је реше (на дописници). А ви нам без обзира на то пошаљите задатак.

ОЛИМПИЈСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Друже уреднице, учесници вашег олимпијског такмичења требало је да одговоре и на питање да ли ће бити постављен нови светски рекорд на 100 метара. Међутим, пред сам почетак Олимпијских игара тројица америчких спринтера трчали су ову стазу за 9,9 секунди, у времену новог светског рекорда. Али, колико знам ови резултати нису званично признати, па мислим да су они читаоци који су у вашем такмичењу прогнозирали нови светски рекорд у праву, јер је победник у Мексику постигао 9,9 секунди.

Миливоје Ристић Београд
У праву сте. До почетка Олимпијаде званичан светски рекорд је био 10,0 а она три резултата од 9,9 секунди нису била хомологирана, па према томе за наше такмичење важе ови светски рекорди постављени на Олимпијади.

WALT
DISNEY

МИКИ

